

2 Samuel

Hay A'at Tuwen 2 Samuel

Hay ipa'innilan tuwen liblu ya nadan na'na'at hidin numpatulana David hinadan tinanud Israel. Te i diye ya dakol di adi maphod an na'na'at i dida. Te dida on nunggugubatda an himpamoble. Ya nan imbabalen David an hi Absalom ya nginhenah amana te pohdona an hiyay mihukkat hi patul. Mu binoddangan Apu Dios hi David ya nadan tindaluna ta diday nangabak ta nunnanong an hi David di patul.

Mu hay adi ahan maphod an inat David ya nan nunluktapana an inilo'nah Batseba ot ipapate-nah Uriah an ahawan Batseba. Te pohdona an adi ma'innilaan hidiyen numbahulana.

Indani bo ya numbahul hi David i Apu Dios hidin ena impabilang nadan mabalin an muntin-dalu an tinanud Israel. Mu ta'on hi athidi ya nanongna damdama an hi Apu Dios di inun'unudna.

Ya impa'innilan Apu Dios di ulena ya namin-hodna i David hi ni'hapitana i hiya an imbagana an hanadan tanudana di nanongnan mumpatul hi inggana. (7:1-29) Ya hituwen imbagan Apu Dios ya mipa'annung hitun hi Jesu Kristu an tinanud David di patul hi abobboble hitun luta. (Luke 1:32-33)

Hay Nitudo' Ituwen Liblu

1. Hay numbalinan David hi patul ya hay nihamadan di numpatulana (2 Samuel 1-10)

2. Hay numbahulan David ya nadan inom-nomanah din numpatulanah nadan tinanud Israel (2 Samuel 11-24)

Hay Nanginnilaan David An Nate Da Saul I Jonathan

¹ Hidin nala"uy atnay algoh natayan Saul an nibangngad da David hi ad Siklag hi nalpahan di eda ni'gubatan hinadan tinanud Amalek an inabakda ot miha"adda ni' hidi hi duway algo.

² Ya hidin mi'atluh algoh immanamutandah ad Siklag ya wada han tagun immali an nalpuh nan nungkampuwan da Saul an nun'ahethet di lubungna ya nahuhupu' di uluna hi pangipatig-onah ena umukayungan. Ta immeh awadan David ot munyu"ung hi punlispituna i hiya. ³ Ya alyon David i hiyay, On danay nalpuwam?

Ya alyon diyen taguy, Binumtika' an nalpuwa' hinan nungkampuwan di tinanud Israel.

⁴ Ya alyon David di, Ot nganney a'atnahdi?

Ya alyon diyen taguy, Binumtik nadan tindalu te dakol di nate i dida an ta'on on hi Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan.

⁵ Ya alyon David di, Nganney nanginnilaam an nateh Saul ya hi Jonathan?

⁶ Ya alyon diyen taguy, Wahdiya' hidi hinan billid an nungngadan hi Gilboa ya tinigo' hi Saul an nihandag hinan pahulna yaden tuwen li"ubon nadan numpunlugan hi kalesan di e mi'gubat ya nadan numpungkabayu an i Pilistia. ⁷ Ya hidin nunligguh ya tinigowa' ot ayagana'.

Ot alyo' i hiyay, Tanganu, apu patul?

⁸ Ya minahmahana hi'on nganneya' ot alyo' di, Ha'on ya nalpuwa' hinan tinanud Amalek.

⁹ Ya alyonay, Ma'aot ta patayona' te nihalom damdama tee tun hugat'u ot maphod on mateya' ot udot.

¹⁰ Ot e' mo patayon te innila' an matukkad'e damdama ya mate.* Ot ala' nan koronah uluna ya nan giniling hi ta'lena ot tee an inyali' i he"a apu David.

¹¹ Ya hidin dingngol da David hidiye ya punhethetday lubangda ¹² an gapuh hakit di nomnomda ya ahikokogada ot adida mangan i diyen algo an gapuh natayan Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan ya nadan ibbada an tinanud Israel an tindalun Apu Dios.

¹³ Ya minahmahan David i diyen mangmangngilog an lala'i hi'on danay boblena.

Ya alyon diyen taguy, Imbabaleya' hi tinanud Amalek an ni'iboble i da'yu.

¹⁴ Ya alyon David i hiya di, Ya tanganu on'a agge timmakut an namateh nan patul an pinto' Apu Dios?

¹⁵ Ot ayagan David di ohah nadan ibbana ot alyonan hiya di, Ma'a ta patayom hituwen tagu.

Ot patayonah diyen tinanud Amalek. ¹⁶ Te inalin David di, Mate'a te he"a ot ibagam nan numbahulam an pinatem nan patul an pinto' Apu Dios.

* **1:10** 1:10 Hituwen tagu ya alyonay hiyay namate i Saul mu hinan 1 Samuel 31:4 ya alyonay hi Saul ya hiya ot patayonay adolna hidin nunnaud di hugatna.

Hay Nangikantaan David Hinan Kantan Di Umukayungan

17 Ot kantaon David nan a'at di umukayunganah natayan Saul ya nan imbabalena an hi Jonathan. 18 Ot alyonay, Mahapul an mitudduh tuwen kantan di umukayungan hinadan ibba ta'u an tinanud Judah.

Ya immannung an hituwe an kanta ya nitudo' hinan liblun Jasar an alyonah nan kantanay,

19 Nadan ap'apu ta'u an tinanud Israel ya natedah nadan billid hi boble ta'u.

Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an tindalu ta'u.

20 Adiyuot ipa'innilah ad Gat ya hi ad Askelon ta adi innilaon nadan mumpungngohen Apu Dios† an i Pilistia.

Te innilaon mannot nadan binabaida ot mun'am'amlongda.

21 Ya ta adiyot dumdummulnu ya adi um'umuddan hinadan billid an nungngadan hi Gilboa.

Ya nanongnan ma"id ha humangoh mitanom hidi.

Te hidiy natayan nadan nun'atutulid an e mi'gubat an da Saul.

Ta adi mo uggan malamuh di hapiyoda.

22 Nan panan Jonathan ya numpatenay binuhul hi gubatan ya ta'on on nan ispadan Saul ya dakol damdama boy pinatepatena.

23 Ot nomnomnomon ta'u da Saul i Jonathan an hin'ama an ma"aphodda i dita'u.

† **1:20** 1:20 Hinan udum an Biblia ya nan mumpungngohen Apu Dios ya alyondah agge nakugit te hidiyey pamihuldah nadan bokon Judyu.

Hidin amataguda ya ta'on on hidin natayanda ya aggeda nunhi"an.

Hay inawigingda ya abakonday hamutin agila ya hay bikahda'e ya abakonday layon.

²⁴ Ta hiya nan da'yun binabain tinanud Israel ya kogaanyu nan natayan Saul.

Te linubungan da'yuh mun'aphod ya indattan da'yuh banggol ya giniling an balitu'.

²⁵ Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an tindalu ta'uh gubatan an ta'on on hi Jonathan ya wahdih nan billid di adolna.

²⁶ Ta mahkit di nomnom'u hi natayan nan pohpohdo' an hi ibba' an hi Jonathan.

Te ma"i'd ha nipaddungan di naminhodnan ha"on hinan pamhod di binabai.

²⁷ Mu nunhigla ahan ha e natayan nadan nun'atutulid an titindalu ta'u ta ma"i'd mo ha hilbin nadan almasda hi gubat.

2

Hay Numpatulan David Hinadan Ibbana An Tinanud Judah

¹ Indani ya minahmahan David i Apu Dios an alyonay, On umeya' mi'ibobleh nadan ibba' an tinanud Judah?

Ya alyon Apu Dios di, O eka.

Ya alyon David di, Ot danay e' pumboblaysan hidi?

Ya alyon Apu Dios di, Hi ad Hebron.

² Ot umehdi hi David an in'uyugna nan duwan ahawana an hi Ahinoam an i Jesreel ya hi Abigail an ahawan din hi Nabal hi ad Karmel. ³ Ya ta'on

on nadan tataguna an in'uyugday pamilyada ot eda mumbobleh ad Hebron.

⁴ Indani ya immalida nadan linala'i an tinanud Judah ot hiitanday ulun David hi lana ta mangipatigoh namto'andan hiya hi patulda.

Ya hidin na'innilaan David an inlubu' nadan i Jabes-Gilead hi Saul ⁵ ot ituda'nay e mangibagah nadan tatagu ta eda alyon i dida di, Wagahan da'yu aya i Apu Dios hi nangipatiganyu hi aggeyu nanginganuyan hinan patul ta'u an hi Saul ta eyu inlubu'. ⁶ Ot hanat ulayan da'yu i Apu Dios ya nanongnay pangipapto'na i da'yu. Ya ta'on on ha'on ya maphod di pangat'un da'yu an gapu i naen inatyu. ⁷ Ot ta'on on nate nan patul ta'u an hi Saul ya hanat nanongna nan dinolyu ya tulidyu te numbalinona' hi patul hinadan tinanud Judah.

Hay Nunggugubatan Nadan Tatagun David Ya Nadan Tatagun Din Hi Saul

⁸ Nan nabaktun opisyal di tindalun Saul an hi Abner an imbabalen Ner ya inawitna nan imbabalen Saul an hi Isboset ot iyenah ad Mahanaim. ⁹ Ot pumbalinonah patul hinadan bobleh ad Gilead ya hi ad Gesur* ya ad Jesreel ya hinadan boblen di tinanud Ephraim ya tinanud Benjamin ya ta'on on hinadan udum an numboblaysan di tinanud Israel hi nangappit hi huddo'na. ¹⁰ Ta napat (40) di tawon Isboset hidin numbalinanah patul hi duway tawon. Mu nada'e an tinanud Judah ya hi David di imbilangdah patulda. ¹¹ Ta

* **2:9** 2:9 Nan bobleh ad Gesur hinan Hebrew ya ma'id ha mapto' hi'on Gesur onu Aser.

hay numpatulan David hinadan tinanud Judah hi ad Hebron ya pituy tawon ta han godwa.

¹² Indani ya impangulun Abner nadan tindalun Isboset ta nakakdah ad Mahanaim ot umedah ad Gibeon. ¹³ Ya nan imbabalen Seruyah an hi Joab ya impanguluna damdama nadan tindalun David ta eda dinamu didah nan lobong hi ad Gibeon ot umbundah pangngel nan lobong. Ya inumbun damdama da Abner hinan dommangna. ¹⁴ Ot alyon Abner i Joab di, Agatandiya ta pumpapattayonta nadan mumpangilog an tindaluta.

Ya alyon Joab di, Oon diya.

¹⁵ Ot piliyonday himpupulut duwah (12) nadan tindaluda ta himpulut duway (12) mangita'dog i Isboset an imbabalen Saul an tinanud Benjamin ya himpulut duwa (12) boh nadan pi'gubatanda an tindalun David. ¹⁶ Ya hidin nundadamuda ya nun'idondah ulun di hinohha on nunhintu-tuwikda. Ta nate dadiyen numpapattayonda an baintit opat (24). Ot ngadanandah diyen numpapattayanda hi ad Gibeon hi boblen di ispada.

¹⁷ Ta nalpah an na'at hidiye ot munggugubat nadan tindalun Isboset an impangulun Abner ya nadan tindalun David. Ya way ohaon inlaputnan mi'gubat mu inabak nadan tindalun David da Abner ya nadan tindaluna. ¹⁸ Ya niddum nadan tulun imbabalen Seruyah an hi Joab ya hi Abisay ya hi Asahel hinadan tindalun David. Ya ma'awiging an ay ulha hi Asahel ¹⁹ ta numpudugnah Abner an adi munligligguh

iniggidna onu hay winawwana. ²⁰ Ya nunligguh Abner ot alyonay, On he"ah Asahel?

Ya alyon Asahel di, O.

²¹ Ot alyon Abner di, Munligguh'ah winawwanmu onu hay iniggidmu ya pindugmuy ohah nadan mumpangilog an tindalu ya pinatem ya inalam nan almasna. Mu hiyah diye damdaman adi munligligguh.

²² Ta impidwan Abner an alyon i hiyay, Idinongmun mamdug i ha"on te alinah pinate da'a. Ot nganney angah'u i ibbam an hi Joab hi'on patayon da'a?

²³ Mu adina damdama idinong. Ot munliggu moh Abner ot itwikna nan pa'on di pahulnah putun Asahel ot humawwang hi bonogna ot mate. Ta an namin nadan ibbanan man-gunu'unud i hiya on immohnongda ni' hidih nan natayana ta punlispitudan hiya.

²⁴ Mu da Joab i Abisay ya nadan tindaluda ya innaynayunda an namdug i Abner ta ingganaot mun'alimuh nan algo ya dimmatongdah nan nabillid an nungngadan hi Ammah an nihaggon hi ad Giah hinan awon an umeh nan agge naboblayan hi ad Gibeon. ²⁵ Ta nadan tinanud Benjamin ya na'amungdah awadan Abner ot mun'oh'ohhadah nan uhhun han nabillid. ²⁶ Ot tumkuk hi Abner i Joab an alyonay, Undan adita idinong hituwen pumpapattayan ta'u? Undan adim nomnomon an adi maphod di pumbalinana? Ya anuud ta ahim padinongan nadan tindalum an mamudupudug i da'mi an i'ibayu?

²⁷ Ya alyon Joab di, Ibaga' tee an innilan Apu Dios an onha agge'a himmapit ot nanongnan

pudupudugon nadan tindalu' nadan ibbada ta ingganah mawi"it. ²⁸ Ot ipagangoh Joab nan tangguyubna ot idinong mohpen nadan tindaluna an e mamudupudug hinadan ibbadan tinanud Israel. Ot idinongda mon munggugubat.

²⁹ Ot makak mo da Abner ya nadan tindaluna an inlablabidan nanallan hinan arabah i diyen nahdom ot agwatonda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot inaynayunda ta inggana ot dumatongdah ad Mahanaim hidin tongan di algo i diyen nabiggat.

³⁰ Mu hi Joab ya inamungna nadan impanguluna an tindalun David hidin nangidinonganda an e mamudupudug i Abner ot bilangona dida ya hay nama"id i dida ya himpulut hiyam (19) an agge niddum hi Asahel. ³¹ Mu hay pinatedah nadan tinanud Benjamin an impangulun Abner ya tuluy gahut ta nanom (360). ³² Ot eda alan nan adol Asahel ot ilubu'dah nan nilubu'an amada hi ad Bethlehem. Ot dallanondah nadan tindaluna i diyen hilong ta ingganaot dumatongdah ad Hebron hidin mun'abigat.

3

Hay Niyayyaman Nadan Imbabalen David

¹ Nadan tatagun nan imbabalen din hi Saul ya nadan tatagun nan patul an hi David ya minaynayun an wa'e damdama on nunggugubatda. Ya hay mangaba'abak ya da David ta umoh'ohhada an umoh'ohha nadan mangita'dog hinan imbabalen din hi Saul.

² Ya hidin wadadah ad Hebron da David ya niyayyamdahdiy linala'i an imbabalena. Ta

hay namangulu an niyayyam ya hi Amnon an imbabaledah nan i Jesreel an hi Ahinoam. ³ Ya hay nihnod ya hi Kileab an imbabaleda i Abigail an ahawan din hi Nabal an i Karmel. Ya hay mi'atlu ya hi Absalom an imbabaleda i Maakah an imbabalen nan patul an hi Talmay hi ad Gesur. ⁴ Ya hay mi'apat ya hi Adonijah an imbabaleda i Haggit. Ya hay mi'alima ya hi Sepatiah an imbabaleda i Abital ⁵ ot ahi mohpe nan mi'anom an hi Istream an imbabaleda i Eglah. Ta datuwe nadan imbabalen David an niyayyam hi ad Hebron.

Hay Ni'unudan Abner I David

⁶ Hidin gumubagubat nadan tatagun din hi Saul ya nadan tatagun David ya hay madmadngol hi mangipangpanguluh nadan tatagun din hi Saul ya hi Abner. ⁷ Ya wada han baal an mibilang hi ahawan din hi Saul an hay ngadana ya hi Rispa an imbabalen Ayah. Ta han ohan algo ya alyon Isboset i Abner di, Tanganu mahan onmu inilo' nan baal an mibilang hi ahawan din hi ama?

⁸ Ya ma'abbungot hi Abner hinan inalin Isboset ot alyonay, Undan aggem innilan nunhiglay pangita'dog'un amam an hi Saul? Ya ta'on on da'yun pamilyana ya nadan gagayyumna ya inta'dog'uh ingganah ad uwani. Ya ta'on on he"a ya agge da'a impa'abak hinadan tindalun David. Ya tanganu on ad uwani ya ibagam mahan ha athina an waday inat'u ituwen babai? ⁹ Hanat dusaona' i Apu Dios hi'on adi' boddangan hi David an mumpatul ta umannung tuwali nan imbagan

Apu Dios i hiya. ¹⁰ Ta hiyay mihukkat i Saul an mumpatul ta mapogpog di pumatulana ya nadan tanudana. Ta hi David di mumpatul hi ad Judah ya an namin nadan numboblaysan di tinanud Israel an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba. ¹¹ Ya timmakut hi Isboset ot adina mo tobtoballon hi Abner.

¹² Ya intuda' Abner di e mi'hapit i David hi ad Hebron ta eda alyon di, Undan nganne anuy udum hi mun'ap'apu i dita'u an tinanud Israel hi'on bokon he"a? Ot pinhodmu'e ya nunhapit ayun Abner ot nundadaan an mamoddang i he"a ta he"ay mun'ap'apu hi an namin an tinanud Israel.

¹³ Ya alyon David di, Maphod on athinay inalina. Mu mahapul an iyalina ni' hi Mikal an imbabalen Saul hi'on umali an mi'hapit i ha"on.

¹⁴ Ot ituda' David di e mangibaga i Isboset ta alyonay, Awito' anu nan ahawan David an hi Mikal te hiyay bino'lana hi namatayana hinadan hinggahut (100) an i Pilistia.

¹⁵ Ta inunud Isboset hidiyen inalin David ot ena ipa'awit hi Mikal ta tinaynanah ahawana an hi Paltiel* an imbabalen Lais. ¹⁶ Ta kumogakoga attog hi Paltiel on mun'itnud i Mikal ta ingganah nan bobleh ad Bahurim. Mu inhongga' Abner ot mumbanggad.

¹⁷ Ot ihaphapitan Abner nadan ap'apun di tinanud Israel an alyonay, Ot ten handi'e ni' ya pohdonyun hi David di mumpatul i dita'u.

3:14 3:14 1 Samuel 18:25 * **3:15** 3:15 Hi Paltiel ya hidiye din impa'ahawan Saul hinan imbabalena an hi Mikal

18 Ot daan mo ta aton ta'uh ad uwani te hiya tuwaliy imbagan Apu Dios hi ma'at an alyonay, Hi David an baal'u di mangihwang hinadan tatagu' hinadan i Pilistia ya an namin an binuhulda. 19 Ot ume boh Abner hinadan tinanud Benjamin ot e mi'hapit i dida. Ot ahi umeh ad Hebron an ena impa'innilan David an inabulut nadan ibbadan tinanud Israel an ta'on on nadan tinanud Benjamin an hiyay patulda.

20 Ta hidin immeh Abner hi ad Hebron ya in'uyugnay baintin (20) tataguna ot mundadaan hi David hi makan. 21 Ot alyon Abner i David di, Hay umanamutanmi ya inamung'un namin nadan ibba ta'u an tinanud Israel ta abuluton da'a an mumpatul i dida ta wan he"a tuwali di mun'ap'apu i da'min namin.

Ta nalpah an nunhapitda ot pa'anamuton David dida an maphod di eda nunhahapitan ya nunhihi"anan.

Hay Namatayan Joab I Abner

22 Ya hidin mange da Abner ya alinah on nahanawwang nan ma'ahihhiwo i hiya an hi Joab an didah nadan tindalun David an nalpuh gubat an dakol di inaladah nadan eda ni'gubatan. Ya manu mannot bo ta immeda mo da Abner an madinolda te inalin David hi ma"i'd ha ma'at i didah adi maphod.

23 Mu hidin wahdidan namin nadan tindalu an impangulun Joab ya imbagada an hiyah nakak da Abner hi awadan David ya imbagan bo udot David an ma"i'd ha ma'at i dida hi umanamutanda.

24 Ot umeh Joab hi awadan David ot alyonay, Nganne mahan hituwe an inatmu? Tanganu on

immalih Abner ya namaag ya impa'anamutmu?
²⁵ Undan aggem innilay a'atna? Immalihtu ta eda'a a"ulan ta wan waday atonan manginnilah an namin an at'atom ya pangpangayyam. Innila' an ta'on on he"a ya innilam an immannung tun ibaga'.

²⁶ Ta tinaynan Joab hi David ot ituda'nay e mangibagan Abner ta mumbanggad. Ta inakhupanda didah nan bubun hi ad Sirah ot awitonda mu agge innilan David hidiyen inatda.

²⁷ Ta hidin dimmatong da Abner hi ad Hebron ya inayagan Joab hi e"elen nan way geyt di boble mu hay innilan attog Abner ya waday ibagan Joab i hiya. Mu hidin immehdi ot tuwikonay putun Abner ta nate ta hidiyey awit din hi ibbana an hi Asahel.

²⁸ Ta hidin dingngol David hidiyen na'at ya alyonay, Innilan Apu Dios an ha'on ya nadan udum an tatagu' ya ma'id ha bahulmi i naen natayan Abner an imbabalen Ner. ²⁹ Ot hanat hi Joab ya an namin an tinanud amana di madusa ituwen pimmatayana. Ta nanongna an waday lala'ih nan tanudan Joab di waday muntonoh an malpuh adolna onu ma'gullidan† onu hay tamun di babaiy‡ innilana ya abuh. Ya waday mangiyate hi matadom onu mateh inagangna i dida.

³⁰ Ta pinaten da Joab i ibbana an hi Abisay hi Abner ta hidiyey awit nimpen din hi ibbada an

† **3:29** 3:29 Nan ma'gullidan ya hidiye nan leprosy hinadan udum an English an Biblia. ‡ **3:29** 3:29 Nan hay innilana an tamu ya abuh ya hay tamun di babai ya hinan Hebrew ya hay ohah ibalinana ya napilay ta munhu'hu"ud.

hi Asahel an pinatenah din nunggugubataindah ad Gibeon.

Hay Nangilubu'anda I Abner

³¹ Alyon David i Joab ya nadan tatagu an mangipangulu hi eda pangilubu'an i Abner di punhethetday lubungda ya nunlubungdah langgut ta pangipatigodah eda umukayungan hi natayan Abner. Ya ni'ye bo nan patul an hi David hinan lubu'an an nihnod hinadan nangdon hinan nate. ³² Ot eda ilubu' hi ad Hebron. Ya nunhiglay kogan David ya nadan tataguhdih nan way lubu'an. ³³ Ta umukayungan nan patul hi natayan Abner ot itudo'na han kanta an alyonay, Tanganu mahan on ha athinay inyatem Abner an umat hi inyaten di agge nanomnoman an tagu an umipabain?

³⁴ Te agge nabobodan di ta'lem ya hukim hi namatayandan he"a.

Ta paddungnay pinate da'ah tatagu an adi maphod di a'atda.

Ot kumgada bon namin nadan tatagu.

³⁵ Hidiyen algo ya e inhaphapitan nadan tatagu ta mangan hi David mu nunsapata an alyonay, Dusaona' i Apu Dios hi'on mangana' hi kumpulna an makan hi ad uwanin agge ni' nalimuh nan algo.

³⁶ Ot unnudan nadan tataguh diyen imbagana. Ya an namin nadan inatna ya inunnudanda bo.

³⁷ Ta na'awatan an namin di tinanud Israel an immannung an ma"i ha bahul nan patul hi natayan nan imbabalen Ner an hi Abner. ³⁸ Ot alyon nan patul hinadan tataguna di, Undan

aggeyu innila an hituwen nate ya ongal di abalinana an mangipangpangulu i dita'un tinanud Israel? ³⁹ Ha'on ya nakapuya' mo an ta'on on pinto'a' i Apu Dios hi patul. Mu adi' mo ahan ma'anusan nadan imbabalen Seruyah te adi maphod di at'attonda. Ot hanat hi Apu Dios ya dusaona nan nangat ituwen adi maphod ta miyunnudan hinan inatna.

4

Hay Namatayanda I Isboset

¹ Hidin dinggol Isboset an imbabalen din hi Saul an pinatedah Abner hi ad Hebron ya nunhiglay takutna. Ya ta'on on nadan udum an tinanud Israel ya atbohadin tumakutda. ² Ya wada han duwan hinagi an opisyal di tindalun Isboset an da Baanah i Rekab an imbabalen Rimmon an i Beerot an tinanud Benjamin. Hi ad Beerot ya niddum hinadan boblen di tinanud Benjamin. ³ Mu wadaday numboble ni' hidi mu binumtikdah ad Getaim ot minayun an hidiy numboblayscale hi ingganah ad uwani.

⁴ Ya wada bo ta'wa han apapun Saul an hay ngadana ya hi Mepiboset an imbabalen din hi Jonathan. Mu napilay te hidin limay tawona ya nipa'innilah bobledah ad Jesreel di natayan da apuna an hi Saul ya hi amana an hi Jonathan ot ibtik nan mun'adug i hiya ot magah.

⁵ Dadiye'e an i Beerot an imbabalen Rimmon an da Rekab i Baanah ya immeda i han tongan di algo hi balen Isboset mu nalo' ta mun'ible.

⁶ Ot hunggopdah balena an paddungnay eda

mangalah wit* ot tuwikondaot di putun Isboset. Ot bumtikda an hinagi.

⁷ Ta athidiy inatda an namaaggot hunggopda hidin malmallo' hi Isboset hi kuwartuna ot patayonda ot putulunday uluna ot alanda. Ot ilablabida i diyen nahdom an nanallan hinan arabah. ⁸ Ot iyeda nan ulun Isboset i David hi ad Hebron ot alyondah nan patul di, Tehtu bo aya tayya nan ulun Isboset an imbabalen nan binuhulmu an hi Saul an e ni' mamate i he"a. Ad uwani ya inyabulut Apu Dios an miballoh i hiya ya hinadan tinanudana dadiyen ina'inatnan he"a.

⁹ Mu alyon David di, Hi Apu Dios an wadawadah inggana an nangihwang i ha"on hi an namin an nunligligata' ya innilanay ato' i da'yu. ¹⁰ Ta umat hidin waday immalih ad Siklag an nangali i ha"on hi nate bo ayah Saul ya ta'on on hay punnomnom diyen tagu ya maphod an donglo' hidiyen impa'innilana mu onnot on impapate' ta hiyay indat'uh gunggunana an immalin nangipa'innila. ¹¹ Ot namama moh nadan tatagun adi maphod di a'atda an namaag ya eda attog pinate nan tagun ma"i'd ha bahulnan wah nan balenan nalo'. Wan hay innilayu ya adi da'yu ipapate. Mu ipapate da'yu ta wan mama"i'd ayuh tun luta. ¹² Ot ibagan David hinadan tindaluna ta patayonda da Rekab i Baanah an pinutulday ta'leda ya hay hukida ot itayunday adoldah nan nihaggon hinan lobong hi ad Hebron. Ya na'en ulun Isboset ya eda inlubu' hinan nilubu'an Abner hi ad Hebron.

* **4:6** 4:6 Nan wit ya hidiye nan wheat hi English.

5

Hay Numpatulan David Hi An Namin An Tinanud Israel

¹ Indani ya imme nadan himpahimpamu'un an tinanud Israel hi awadan David hi ad Hebron ot alyonda i hiya di, Hanat nomnomnomom an dita'u ya hina'aggi ta'u tuwali te ohay hi apu ta'u. ² Ya ta'on tuwalih on din hi Saul di patul ta'u ya he"ay nangipangpangulu i da'mi hinan e ta'u ni'gubagubatan. Ya inalin tuwalin Apu Dios di he"ay ahi mumpatul ta ipapto'mu nadan tataguna an tinanud Israel.

³ Ya i diyen na'amungan nadan ap'apun di himpahimpamu'un an tinanud Israel hi ad Hebron ya ni'tobbalan mo hi David i dida hidih nan pundayawan i Apu Dios. Ot hiitanda boy ulunah lana ta hiya mahan moy mumbalin hi patulda an tinanud Israel. ⁴ Ta hay tawon David hidin numpatulana ya tulumpulu (30) ot mumpatul hi napat (40) di tawon.

⁵ Ta pituy tawon ya han godwa di immohnonganah ad Hebron hi numpatulanah ad Judah ot ahi umohnong hi ad Jerusalem hi numpatulana hi an namin an tinanud Israel hi tulumpulut tuluy (33) tawon.

⁶ Hidin agge ni' nunhitsu hi David hi ad Jerusalem an hay ngadan ni' diyen boble ya hi ad Jebus ya impanguluna nadan tindaluna ot eda gubaton nadan nunhituhdi. Mu alyon nadan i Jebus i David di, Adiyu mahna abalanan an hogpon tun boblemi te ta'on on nadan napilok ya napilay ya patakuton da'yu.

Te hay innilada ya adi abalanan David an hogpon di bobleda. ⁷ Mu hinggop damdaman da David hidiyen binattuy aladna hi ad Zion* ot abakonda dida ot ngadanandah boblen David.

⁸ Mu hidin aggeda ni' imme da David hidi ya inalinah nadan tindaluna di, Hay aton ta'u an e mangubat hinadan i Jebus ya mahapul an i'wa ta'uh nan inyammadan awon di liting ya eta'u numpate dadiyen alyonday nun'apipilok ya nun'apipilay an binuhul ta'u. Ta hituwey nalpuwan nan alyonda di, Adi mabalin an hunggop nadan napilok ya napilay† hinan palasyu.

⁹ Ot e munhituh David i diyen binattuy aladnan boble ta hiya nan nginadananda nimpah boblen David. Ot ipatpingna nan nunlini"odan diyen boble ta bimmilbillog nan numboblayanda. ¹⁰ Ta ninaynayun an nihamhamad di pumpatulan David te nan ongal di abalananan Dios di bimmodboddang i hiya.

¹¹ Indani ya nan patul hi ad Tyre an hi Hiram ya intuda'na dohah nadan tataguna ta immedah awadan David an iniddumnan impiyey nun'alngoh an kayiw an sedar. Ot pi'yayonay kalpentero ya munhabat hi batu ta eda iphod ha palasyun David. ¹² Ya na'innilaan David an hi Apu Dios di nangiyabulut an hiyay patul nadan tinanud Israel ot ihamadnay pun'ap'apuwana

* **5:7** 5:7 Hay oha an ngadan di ad Jerusalem ya hi ad Zion.

† **5:8** 5:8 Hay alyon di udum ya nadan ma'alih napilok ya napilay ya nadan i Jebus an wadahdih ad Jerusalem an mabalin an mi'bobleda mu adi mabalin hi humgopdah nan palasyu.

David an gapuh nadan tataguna an tinanud Israel.

¹³ Ya hidin tinaynanah ad Hebron ot umeh ad Jerusalem ta e nunhituhdi ya inudmanay ahawana ya baalnan imbilangnah ahawana ta na'udmanday imbabalena an linala'i ya binabai.

¹⁴ Ta hay ngadan dadiyen niddum an imbabalena ya hi Sammua ya hi Sobab ya hi Nathan ya hi Solomon ya ¹⁵ hi Ibhar ya hi Elisua ya hi Nepeg ya hi Japia ya ¹⁶ hi Elisama ya hi Eliada ya hi Elipelet.

Hay Nangabakan David Hinadan I Pilistia

¹⁷ Hidin dingngol nadan i Pilistia an hiniitanday ulun David hi lana ta mangipa'innila an hiya moy patul nadan tinanud Israel ya immeda ta eda tiliwon hi David. Mu hidin dingngol David ot bumtik ot e mipa"e i han nahamad an ipa"ayan.

¹⁸ Ta imme nadan i Pilistia ot mahihi"andah nan nundotal an nungngadan hi Repaim.

¹⁹ Ot mundasal hi David i Apu Dios an alyonay, On emi gubaton nadan i Pilistia? Ya on pangabakon da'mi?

Ya alyon Apu Dios di, Ume ayu ot pangabakon da'yu i ha"on.

²⁰ Ot ume mo da David hi ad Baal-Perasim ya nipa'annung an inabakda dida.

Ot alyon David di, Hi Apu Dios di namoddang i da'mi ta inabakmi nadan binuhulmi te paddungnay dimmakol nan liting hinan wangwang ot iyanudna dida.

Ta hiya nan ngingadanandah diyen boble hi Baal-Perasim.‡ ²¹ Ya hidin na'abak nadan i Pilistia ya nun'iwalongda nadan bululda ot pun'alan da David.

²² Mu numbangngadda damdama nadan i Pilistia ot mahihi"anda boh nan nundotal an nungngadan hi Repairim. ²³ Ot mundasal boh David ta mahmahana i Apu Dios hi'on nganney atona.

Ya alyon Apu Dios di, Ume ayu mu adiyu gubaton didah hinangngabda. Ta ili"odyuh bahhelna ta hidiy pangubatanyun didah awadan nadan kayiw an balsam. ²⁴ Ot donglonyu'ey gangon di ay mundallanan an titindalu hi uhun nadan kayiw an balsam ya inawigingyu te hidiyey panginnilaanyu an ha"on an Dios di namanguluhdi an e mangubat hinadan i Pilistia.

²⁵ Ot aton David nan imbagan Apu Dios ta eda ginubat nadan i Pilistia an inhipunda hi ad Geba ta ingganah ad Geser.

6

Hay Eda Nangalan Hinan Kahun An Nittuwan Nan Hapit Apu Dios

¹ Indani ya inamung bon David nadan tulumpuluy libun (30,000) nun'alala'ing an tindalun di tinanud Israel. ² Ot ipanguluna didah ad Baalah hidih ad Judah ot eda alan nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ya hidih nan uhun diyen Kahun hinan numbattanan

‡ **5:20** 5:20 Hay pohdonan ibagah nan Baal Perasim ya mamingpinghan di aton Apu Dios **5:21** 5:21 1 Chronicles 14:12

nadan kerubim di alyonday awadan nan ongal di abalinanan Dios an mun'ap'apu. Ya datuwen kerubim ya nipa'otdah nan Kahun. ³ Ta eda inala nan Kahun an niha"ad hinan nabillid an nunhituwan Abinadab ot ilugandah nan pa"apya an kaliton. Ot ipangulun da Ussah i Ahio an imbabalen Abinadab nan baka an nanguyud i diyen kaliton ⁴ an niha"adan nan Kahun. Ta hi Ahio di namangulu ⁵ ot mitmitnud da David ya nadan ibbada an tinanud Israel an nunhiglay amlongda an ip'iphoddan manayo hi pundayawda i Apu Dios on mungkankantada. Ya pun'ipagangohday harp ya lira ya tamburin ya kastanet ya simbal.

⁶ Mu hidin nipotto'dah nan pun'ilikan Nakon ya nikudlih nadan baka an nanguyud hinan kaliton ot pi'bagon Ussah an hapapon nan Kahun. ⁷ Ya bimmungot hi Apu Dios i Ussah an gapuh aggena nangibilangan hinan tugun ta inidonah nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ta nateh Ussah hi haggon nan Kahun.

⁸ Ya bimmungot hi David i diyen inat Apu Dios i Ussah an gapuh bungotna. Ta nihipun i diye ya nginadanandah diyen boble hi Peres-Ussah.* Ta ingganah ad uwani ya hidiyey ngadana.

⁹ Ta timmakut moh David i Apu Dios ot alyonay, Ta nganne moy ato' an mangiyanamut ituwen Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios?

¹⁰ Ya adina mo pohdon an iyanamut nan Kahun hi boblena ta inhingngiday inwada ot eda iha"ad hi balen nan i Gat an hi Obed-Edom. ¹¹ Ta nihaha"ad hidi nan Kahun hi tuluy bulan. Ya

6:7 6:7 Bilang 4:15 * **6:8** 6:8 Hituwen ad Peres-Ussah ya hay ibalinana ya nadusaan Ussah.

winagahan Apu Dios hi Obed-Edom ya an namin nan familyana.

¹² Ya hidin dingngol David an winagahan Apu Dios nan familyan Obed-Edom ya an namin an wada i hiya an gapuh nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios an niha"ad hi balena ot ume da David ot eda alan hidiyen Kahun ot iyana-mutnah boblena an nunhiglay amlongda. ¹³ Ta hidin inda"ang nadan nangdon hinan Kahun hi onom di da"ang ya impa'ohnong David dida ot i'nongda i Apu Dios han bulug an baka ya han mataban kilaw an baka. ¹⁴ Ya inlubung David nan ephod[†] ot ip'iphodnan manayo hi pundayawnan Apu Dios. ¹⁵ Ta inyanamut da David ya nadan tinanud Israel nan Kahun an nittuwan di Hapit Apu Dios an ahitutukudah amlongda on pun'ipagangohda nadan trampeta.

¹⁶ Mu hidin pun'idatongda nan Kahun hinan boblen David ya wada nan imbabalen Saul an hi Mikal hinan way tawa an uh'uhdungana dida. Ya tinigona nan patul an hi David an ip'iphodnan manayo on mumpaypaytu' hi pundayawna i Apu Dios ya pinihulnah David hi nomnomna.

¹⁷ Ta indatongda nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ot eda ipaghop hinan naltoldaan an impiyamman David. Ot i'nong David nadan maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios. ¹⁸ Ya hidin nalpah an ini'nong David nadan maghob an mi'nong

[†] **6:14** 6:14 Nan ephod ya hidiye nan usalon di padi an iha"adan nan Urim ya Tummim an bunutonda ta panginnilaandah nan pambal Apu Dios hinan mahmahanda.

ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios ot mundasal hinan ongal di abalinanan Dios ta wagahana nadan tatagu. ¹⁹ Ot ipiyappongna nadan dakol an na'amung an tinanud Israel nadan tinapay ya bungbunga'an an deyt ya resin. Ot umanamutda mohpe nadan tatagu.

²⁰ Ya ta'on on hi David ya immanamut ta ena padutu'an di nunhituwana. Mu e nidamuh Mikal ot alyonay, Ngalngalam ta ay ma'id ha nomnommun patul di tinanud Israel ta inaanmu nayya nan inlubungmu an lubung di patul ot manmannayo'a ta nunhintiggan da'ah nadan binabain baal nadan ap'apu an munhilbi i he"a.

²¹ Ya alyon David di, Hay nanayawa' ya gapuh pundayaw'un Apu Dios. Te ma"amlonga' hi namto'anan ha"on ta ha"on di nihukkat i amam an patul nadan tatagun Apu Dios an tinanud Israel. ²² Ya ta'on on alyom hi ababain nan inat'u mu ato' damdama nan abalina' an mundayaw i Apu Dios. Mu nada'e an binabai an baal an alyom ya nabaktu otahan di pangibilangda i ha"on.

²³ Ta ninayun an agge na'imbabalayan hi Mikal an imbabalen Saul.

7

Hay Hinamad Apu Dios An Imbaga I David

¹ Hidin e niha"ad hi David hinan palasyuna ya wada moy linggopna te hi Apu Dios di nangipanapto' i hiya hinadan binuhulna. ² Ta inalin David hinan propeta an hi Nathan di, Manu tayya i ha"on te palasyuy niha"ada' an

sedar an kayiw di niphod. Mu nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ya niha"ad i han natoldaan.

³ Ya alyon Nathan di, Atom nan innilam an madadawoh ot hi Apu Dios di bumoddang i he"a.

⁴ Mu i diyen nahdom ya alyon Apu Dios i Nathan di, ⁵ Ume'a ta em ibaga hinan baal'u an hi David an bokon hiyay mangiyamma hi bale hi iha"ada'. ⁶ Te nihipun tuwalih din inikak'u nadan a'ammodyu an tinanud Israel hi ad Egypt ta ingganah ad uwani ya ma"id ha nahamad hi bale' te hay bale' hinan eyu immaninnabatan ya allung an natoldaan. ⁷ Ya ta'on on ni'yeni'yeya' i dida ya ma"id ha imbaga' hinadan pinto"u an ap'apu an mangipapto' hinadan tinanud Israel hi iyammaana' hi bale hi sedar an kayiw di niyamma.

⁸ Ya ibagam boh nan baal'u an hi David ta alyom di, Ha"on an ongal di abalinanan Dios di nangaan i he"ah nan pumpapto'am hi kalnero ot pumbalinon da'ah patul nadan tatagu' an tinanud Israel. ⁹ Ot banoddangan da'yuh nadan nanganangayanyu ta impa'abak'u i da'yun namin nadan binuhulyu. Ot ad uwani ya pumbalinon da'a hi patul ta mundingngol'a hi abobboble an umat hinadan udum an nundingngol an tataguh tun luta. ¹⁰ Ot idat'uh tuwen boble i da'yu an tatagu' an tinanud Israel ta punhituwanyu. Ta ma"id mo ha mangubat ya mamalpaligat i da'yu. Ta adi umat hidin hopapna ¹¹ hi namto'a' hinadan nun'anun'ap'apu i da'yu. Ta midinong moy eyu pi'gubatan.

Ot ha'on an Dios ya ibaga' tee i he"a an pumbalinon da'a ya nadan tanudam hi patul hi inggana. ¹² Ta hitun apogpogan di pi'taguwam ya hay mihukkat hi mumpatul ya hay ohah nadan imbabalem. Ya ihamad'uy pun'ap'apuwana. ¹³ Ta hiyay mangiyammah nan Templo an pun-dayawanyu i ha'on. Ya minaynayun an nadan tanudanay mun'ap'apuh inggana. ¹⁴ Ya ha'on di hi amana ya hiyay pun'imbabale'. Ya wa'et adi maphod di atona ya paddungnay huplito' ta umat hinan aton di ohan ammod hinan imbabalena hi'on numbahul. ¹⁵ Mu nanongna damdama nan pamhod'un hiya an adi umat hinan inat'u i Saul an inaan'uh nan pumpatulana ot ihukkat da'a. ¹⁶ Ta adi nimpe mapogpog nan pumpatulam te mapinpinalog nadan tanudam ta diday mumpatul hi inggana.

¹⁷ Ta immeh Nathan ot ibaganan namin i David nan impa'innilan Apu Dios i hiya.

Hay Dasal David

¹⁸ Ot umeh David hinan pundayawan i Apu Dios ot mundasal an alyonay,

Undan nganneya' ihya ya nan pamilya' ta pamaag ya e da'mi wagahan hi maphod i he"a an na'abbaktun Dios.

¹⁹ Ya pun'udmam bo nayya ta hinamadmun inali nan ahim aton an iphodan nadan tanuda' hi udum hi algo.

Ot datuwey panginnilaa' an nunhiglay ulem i ha'on ya nan pamilya'.

20 He"a ya innilam di a'at'u an baalmu ot ma"i
ha udum hi mabalin hi e' ibaga i he"a an
na'abbaktun Dios.

21 Ya impa'innilam bon ha"on nadan pinhodmun
ma'at an iphoda'.

Ya innila' an ma'at hituwe te hinamadmu tuwalin
impa'innilan ha"on.

22 Immannung an he"a nan na'abbaktun Dios an
mapemanan.

Ya ma"i ha udum hi dingngolmi hi umat i he"a
an Dios.

23 Ya ma"i ha udum hi umat i da'min tatagum
an tinanud Israel an inihwangmuh din
numbalinanmi hi himbut hi ad Egypt.

Ot pumbalinon da'mih tatagum ta nundingngol
di ngadanmu hi abobboble.

Ya nakaskasda'aw di inatmun nangipa'aan hi-
nadan tatagu ya ta'on on nadan diosda
ituwen boble ot ihukkat da'mi an tatagum
an inilpum hi ad Egypt.

24 Te da'mi nimpe an tinanud Israel an pinto'mu
ya numbalinon da'mih tatagum hi ing-
gana. Ot hanat he"a Apu Dios di
un'unudonmi.

25 Ot ad uwani Apu Dios ya hanat pa'annungom
nan imbagam an ma'at i ha"on an baalmu
ya ta'on on nadan tanuda' hi inggana.

26 Ta mundingngol nan ongal an abalinam hi
inggana. Ot ma'at'e ya umannung an ahi
alyon di tatagu di, Nan ongal di abali-
nanan Dios ya hiya nan dayawon nadan
tinanud Israel.

Ta hiya nan hanat mihamad di pun'ap'apuwon
nadan tanuda' an baalmu.

- 27 Ot gapu ta he"a an ongal di abalinanan Dios an dayawonmi an tinanud Israel di nangipa'innila ituwe i ha"on an baalmu an punnanongom nan pun'ap'apuwa' hi inggana ya waday tulid'un mangidasal i datuwe.
- 28 Ot he"a Apu Dios an na'abbaktu an Ap'apu ya immannung an atom nan hinamadmu an imbagabaga an maphod an ahim aton i ha"on an baalmu.
- 29 Ot agam ta pa'annungom ta wagaham nadan tanuda' ta minaynayun hi inggana.
- Ot gapu ta he"a Apu Dios an na'abbaktu di nangibaga ya innila' an immannung an wagaham nadan tanuda' hi inggana.

8

Hay Nangaba'abakan David Hi Gubat

¹ Indani ya e bo ginubat da David nadan i Pilistia ot abakonda dida ot sakupondah ad Meteg Ammah* ya nadan udum an bobleda.

² Ot eda bo gubaton nadan tinanud Moab ot abakonda dida. Ot ipalo'da dida hinan luta an nun'atluwonday linyada. Ot ipapaten David nadan wadah nan duway linya. Ya aggena nadan wadah nan mi'atlu an linya mu sinakupna dida ot pumbayadona dida hi buwis.

³ Ot eda bo gubaton nan imbabalen Rehob an hi Hadadeser an patul hi ad Sobah hidin

* **8:1** 8:1 Hay alyon di udum ya hituwen Meteg Ammah ya bokon ngadan di boble te hay ibalinana ya napogpog moy pun'ap'apuwandah nadan tinanud Israel.

ena ihamad di pun'ap'apuwana ta ingganah nan wangwang an nungngadan hi Euprates. ⁴ Ot abakon da David dida ot alanday hinlibu ta han pituy gahut (1,700) an nungkakabayu an tindalu[†] ya baintiy libu (20,000) an agge nungkabayu an tindalu. Ot alanday hinggahut (100) an kabayu ta mungguyud hi kalesan di e mi'gubat. Ot pilayonda nadan udum an kabayu.

⁵ Ya hidin immaliday tindalu an i Damaskus an oha an boble hi ad Syria ta boddanganda nan patul hi ad Sobah an hi Hadadeser ya ginubat bon damdaman da David dida ot patayonday baintit duway libu (22,000) an tindaluda. ⁶ Ot ipiyamman David nadan pungkampuwan di tindaluna hinadan boble hi ad Damaskus ot pumbayadona nadan i Syria hi buwis te sinakupna mo dida.

Ya an namin di e ni'gubatan da David on nangabakon Apu Dios dida.

⁷ Ya hidin inabak da David hi Hadadeser ot alanda nadan balitu' an hapiyon nadan opisyal di tindaluna ot iyedah ad Jerusalem. ⁸ Ot alanda boy dakol an gombang hi ad Betah[‡] ya hi ad Berotay an numpatulan Hadadeser.

⁹ Ya hidin dingngol nan patul hi ad Hamat an hi Toy[§] an inabak David nadan tindalun Hadadeser ¹⁰ ya intuda'na nan imbabalena an hi Joram ta ena apngaon hi David ya imbagana an

[†] **8:4** 8:4 Hay alyon di udum an Biblia ya hinlibu (1,000) an kalesan di e mi'gubat ya pituy libu (7,000) an tindalun nungkakalesa. [‡] **8:8** 8:8 Hay nungngadanda hi ad Betah hinan 1

Chronicles 18:8 ya Tebah. [§] **8:9** 8:9 Hay nungngadanda ituwen hi Toy hinan 1 Chronicles 18:9 ya Tou.

mi'yam'amlongdah nangabakanda i Hadadeser. Te numbuhhulan da Toy i Hadadeser. Ta inyen Joram di balitu' ya silber ya gombang ot idatna i David. ¹¹ Ot alan David dadiyen indatna ot idawatna i Apu Dios ta ma'usal hinan pundayawanda an umat hi inatnah nadan balitu' ya silber an inala'aladah abobboble an inabakda ¹² an umat hinan boblen di tinanud Edom ya tinanud Moab ya tinanud Ammon ya tinanud Amalek ya nadan i Pilistia. Ya ta'on on nadan inalada hinan patul hi ad Sobah an hi Hadadeser an imbabalen Rehob ya indawatna bon Apu Dios.

¹³ Ta nundingngol hi David an namamah din pinatenay himpulut waluy libu (18,000) an tinanud Edom hinan nundotal an nungngadan hi Ahin. ¹⁴ Ot ipiyammanay pungkampuwan di tindalunah nadan boblen di tinanud Edom te sinakupnay bobleda.

Ta an namin di e ni'gubatan da David on nangabakon Apu Dios dida.

Hay Numpatulan David Hinadan Tinanud Israel

¹⁵ Hidin numpatulan David hi an namin an tinanud Israel ya nipto' di inatna an nangipanupanuh hinadan ibbana an tatagu. ¹⁶ Ta numbalinona hi nabaktun opisyal nadan tindaluna hi Joab an imbabalen Seruyah. Ya hi Jehosapat an imbabalen Ahilud di mi'hapit hinan patul ya mangipa'innilah nadan tatagu hinan pohdon nan patul an ma'at. ¹⁷ Ya hi Sadok an imbabalen Ahitub ya hi Ahimelek an imbabalen Abiatar di nabaktun padida. Ya hi Serayah di sekretali.

18 Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada di ap'apun nadan i Krete ya i Pelet an guwalyan nan patul. Ya nadan linala'in imbabalen David di ap'apu an bumoddang i hiya an patul.*

9

Hay E Nangawitan David I Mepiboset

1 Han ohan algo ya e nummahmah David hi'on waday mataguh nadan tinanud Saul te pinhodnan ipatigoy ulena i hiya an gapuh nan nahamad an nunggayyumanda i Jonathan.

2 Ya dingngolnan wada han baal ni' Saul an hi Siba. Ta impa'ayag David ot alyonan hiyay, On he"ah Siba?

Ya alyon Siba di, O ha"on apu patul.

3 Ot mahmahan David i hiya hi'on waday mataguh nadan familyan Saul ta way atonan mangipatigoh nan a'at di ulen Apu Dios i hiya.

Ya alyon Siba di, Wadah Mepiboset an imbabalen Jonathan mu napilay di duwan hukina.

4 Ot mahmahan David di awadana. Ya alyon Siba di, Wahdih ad Lo-Debar hi balen Makir an imbabalen Amiel.

5 Ot ituda' David di e mangawit i Mepiboset.

6 Ta hidin immeh Mepiboset an apapun Saul hi awadan David ot munyu"ung hi hinangngabna ta lispituwona. Ya alyon David i hiyay, On he"ah Mepiboset?

Ya alyonay, O ha"on tee an baalmu.

7 Ya alyon David i hiya di, Maphod ta im-mali'a. Ot adi'a tumakut te ipatigo' i he"a di ule'

* **8:18** 8:18 Hay alyon di udum ya nadan imbabalen David ya papadida.

an gapuh nan nunggayumanmi i amam an hi Jonathan. Ya ibanggad'un he"an namin nadan lutan apum an hi Saul ya nanongnan hitun bale' di panganam.

⁸ Ta nunyu"ung boh Mepiboset i David ot alyonay, Undan nganneya' ihya apu patul ta eya' ulayan i he"a yaden umata' hinan naten kahu an ma"id ha hibina.

⁹ Ot ipa'ayag David hi Siba an baal din hi Saul ot alyonan hiya di, An namin nadan luta ya nadan nun'abalol an odon da Saul an pamilya ya idat'u i Mepiboset. ¹⁰ Ot he"a ya nadan imbabalem ya nadan baalmuy mangipapto' i dadiyen luta ta idatyu nan dowwana ta wan waday anon nan pamilyan nan ud baal ni' i he"a an hi Saul. Mu hi Mepiboset e ya hinan palasyu di panganana.

Ya hi Siba ya himpulut limay (15) imbabalena h linala'i ya baintiday (20) baalna.

¹¹ Ya alyon Siba di, He"ay patul ot an namin nan ibagam ya unudo'. Ta nihipun i diye ya niha"ad hi Mepiboset hi balen David an paddungnay ohah nadan imbabalena.

¹² Ya waday imbabalen Mepiboset an lala'i an hay ngadana ya hi Mika. Ya da Siba ya nadan pamilyana di baal Mepiboset. ¹³ Ta ta'on hi'on napilay di duwan hukin Mepiboset ya hi ad Jerusalem di niha"adana te hi awadan nan patul di immohnongana.

10

Hay Natayan Nan Patul An Hi Nahas

¹ Indani ya nate nan patul di tinanud Ammon an hi Nahas ot mihukkat nan imbabalena an hi Hanun. ² Ya hidin dingngol David an nateh Nahas ya alyonah nomnomnay, Mahapul an ipatigo' di nahamad an pi'gayyuma' i Hanun an umat hinan maphod an impatigon amana i ha'on hi ataguna.

Ot ituda'nay e mangipa'innila an ta'on on hiya ya minomnoman hi natayan aman Hanun. Mu hidin dimmatong nadan intuda' David hi awadan da Hanun an boblen di tinanud Ammon ³ ya alyon nadan ap'apu an munhilbih nan patulda an hi Hanun di, Undan nin aya maphod di nun'iyalin danaen hinnag David? Umman nin aya hinnagna dida ta muns'i'mdah tun boble ta'u ta innilaonday atonda an mangubat i dita'u.

⁴ Ot ipatiliw Hanun dadiyen hinnag David ot upuhanday pangngel di balbasda ot putulanday lubungda ta matigoy tipada ot ahida pa'anamuton dida. ⁵ Ta nunhiglay nibabainanda. Ya hidin nipa'innila i David hidiyen na'at ot ituda'nay e manamu i dida ta ibagada an umohnongda ni' hi ad Jeriko ta ingganay dumukkey balbasda ya ahida umanamut.

⁶ Indani ya ninomnom nadan tinanud Ammon an numbalinondah David hi binuhulda. Ta binayadanday baintiy libu (20,000) an tindalun di i Syria an nalpuh ad Bet-Rehob ya hi ad Sobah ya himpulut duway libu (12,000) an tindaluh ad Tob ya ta'on on nan patul hi ad Maakah ta impa'alina hinlibu (1,000) an tindaluna. ⁷ Ya hidin dingngol David hidiye an inatda ot ituda'na da Joab ya an namin nadan tindaluna ta eda

gubaton dida. ⁸ Ya himmawwang nadan tinanud Ammon ot mundadaanda an mi'gubat hinan way geyt hi ad Rabbah. Ya nada'e an i Syria an nalpuh ad Sobah ya hi ad Rehob ya hi ad Tob ya hi ad Maakah an bumoddang i dida ya nundadaanda damdamah e"elen diyen boble.

⁹ Ya tinigon Joab an nadan binuhulda ya nundadaanda an mangubat i dida an nundodom-manganda. Ya wahdida boy udum hi indogganda ot piliyona nadan nun'alala'ing an tindaluna ta diday mangubat hinadan i Syria. ¹⁰ Ot iyukodna nadan udum an tindalu i ibbana an hi Abisay ta diday mangubat hinadan tinanud Ammon. ¹¹ Ot alyon Joab i Abisay di, Wa'e ta tigom an abakon da'mi hinadan i Syria ya immali ayu ta boddangan da'mi. Mu wa'e ta tigo' an abakon da'yu hinadan tinanud Ammon ya immali ami pibo ta boddangan da'yu. ¹² Ot mahapul an natulid ta'u ta ihamad ta'u an mi'gubat ta ihwang ta'u nadan ibba ta'u ya imbaliw ta'u tun boble ta'u an indat Apu Dios. Ot hanat hi Apu Dios di ukod hinan innilana an maphod hi ma'at.

¹³ Ta hidin mange da Joab ya nadan tindaluna an e mangubat hinadan i Syria ya pamaag ya ma"amtikda. ¹⁴ Ya hidin tinigon nadan tinanud Ammon an logmon nadan i Syria di butik ya binumtikda damdama an imbangngaddah bobleda hi takutda i da Abisay. Ot mumbangngad mo da Joab hi ad Jerusalem.

¹⁵ Ya hidin inabak nadan tinanud Israel nadan i Syria ot ma'amungda bo nadan i Syria. ¹⁶ Ot ipa'ayag nan patul an hi Hadadeser nadan udum an tindalun nunhituh daggah di wangwang an

nungngadan hi Euprates. Ot eda middum i didah ad Helam an impangulun Sobak an nabaktun opisyal di tindalun Hadadeser.

¹⁷ Ya hidin nipa'innila i David hidiye ot amungonan namin nadan tindalunan tinanud Israel. Ot agwatonda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot umedah ad Helam ya wahdida nadan i Syria an nundadaan an mangubat i dida. ¹⁸ Ot abakon bon nadan tinanud Israel nadan i Syria ta ma"amtikda. Ta pinaten da David di pituy gahut (700) an nungkakalesa an i Syria ya napat di libu (40,000) an tindalun agge nungkalesa. Ya ta'on on hi Sobak an nabaktun opisyalda ya nunhiglay hugatna ta natehdih nan nunggugubatanda. ¹⁹ Ya hidin tinigon nadan patul an bimmoddang i Hadadeser an inabak nadan tinanud Israel dida ot iyabulutda an sakuponda didah nadan tinanud Israel.

Ya nihipun i diye ya tumakut mo nadan i Syria an mamoddang hinadan tinanud Ammon.

11

Hay Nunluktapan David

¹ I han tiyalgo an hidiyey uggan e pi'gubatan di patul ya intuda' David hi Joab ya nadan udum an opisyal di tindaluna ta ipanguluda nadan tindalu an tinanud Israel. Ot eda gubaton nadan tinanud Ammon ot abakonda dida ot li"ubonda nan boble hi ad Rabbah. Mu hi David ya immohnong hi ad Jerusalem an agge e ni'gubat.

² Ta i han mun'ah'ahdom an bimmangon hi David ot umeh nan nundotal an atop nan palasyu. Ta mundaldallanan hidi ya

nangi'uhdungana han apgohan an babain mun'amoh. ³ Ot ituda'nay e mummahmah hi'on nganneh diyen babai. Ya inalidan hiya di, Hi imbabalen Eliam an hi Batseba an ahawan Uriah an tinanud Hit. ⁴ Ot ituda'nay e mangawit i hiya ot iyedah awadana ot ilo'na. Ya hidiye bo udot ya hiyah nalpah nan inat Batseba an a'at di punlinis te hiyah nalpah di malpuh adolna. Ta nalpah ot umanamut hi Batseba hi baleda. ⁵ Indani ya nawadaan hi Batseba ot ituda'nay e mangipa'innila i David.

⁶ Ya pinhod David an hophopan hidiyen inatna ot ituda'nay e mangibaga i Joab ta ituda'nah Uriah an tinanud Hit ta umanamut. ⁷ Ya hidin dimmatong hi Uriah ot mahmahan David di a'at Joab ya nadan tindaluna ya hay a'at nan gubat. ⁸ Ot ahina mohpe alyon i Uriah di, Umanamut'a ni' hi baleyu ta eka mun'ible. Ot lumah'un hi Uriah hinan palasyu ya impiyunud nan patul han indadaana an midat i Uriah. ⁹ Mu agge immanamut hi Uriah te e ni'ilo' hi awadan nadan guwalyah nan geyt di palasyu.

¹⁰ Ya nipa'innila i David an agge immanamut hi Uriah ot alyonan hiyay, Tanganu on'a agge immanamut yaden nadney ama'idmuh baleyu?

¹¹ Ya alyon Uriah di, Nadan ibba' an tindalu an i Israel ya i Judah ya tinaynanday baleda ta eda mi'gubat ya wahdi bo udot hidi nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ya ta'on on nan nabaktun opisyal an hi Joab ya nadan udum an opisyal di tindalum ya wahdidah nan nungkam-puwanmi. Ya manu i ha'on te umanamuta' ta eya' mangmangngan ya nangnanginum ya

ni'ilo'a' i ahawa'. Ibaga' i he"a an adi mahan mabalin an ato' di athidi.

¹² Ot alyon mon David di, Umohnong'a mo ni' ta hi bigat ya ahi'a ume. Ot umohnong hi Uriah hi ad Jerusalem i diyen algo. ¹³ Ta hidin nabiggat ot ayagan David hi Uriah an e mi"an i hiya ot butongona. Mu agge damdama immanamut i diyen nahdom te e bo ni'ilo' hinadan guwalya.

¹⁴ Ta i diyen nabiggat ot muntudo' hi David i Joab ot ipadona i Uriah. ¹⁵ Ya hay inalinah nan tudo'na ya alyonay, Hi Uriah di pa'ayom hi awadan di atatakut an gubat ya tinaynanyuhdi ta patayonda.

Hay Natayan Uriah

¹⁶ Hidin ginubat da Joab nan bobleh ad Rabbah ot pamanguluwonah Uriah hi awadan nadan na'tullid an titindalun di binuhulda. ¹⁷ Ta bimmudduh nadan binuhulda i diyen boble ot gubatonda da Joab. Ot patayonday udum hinadan tindalun David an ta'on on hi Uriah.

¹⁸ Ot honagon Joab di e mangipa'innilan David hi an namin an na'at i diyen gubat. ¹⁹ Ot tunon Joab nan hinnagna an alyonay, Malpah'en impa'innilam hinan patul nan a'at nan gubat ²⁰ ya alinah bumungot ya alyonan he"ay, Tanganu on ayu tuwali e ni'ihhaggon an e ni'gubat i didah nan bobleda? Undan aggeyu innilan ta'on on wahdidah nan na'aladan ya numpana da'yu? ²¹ Ya undan adiyu manomnom din hi Abimelek an imbabalen Jeru-Beset an babaiy namaten hiyah ad Tebes an pinuligna han batun punggiling hinan way alad ot mikna i Abimelek

ot mate. Ya tanganu on ayu e ni'ihhaggon hinan alad?

Wa'et athituy ibagan nan patul ya alyom i hiyay, Ta'on on nan tindalum an hi Uriah ya nate.

²² Ta imme nan intuda' Joab ot ena ibagan David nan inalin Joab an ibagana. ²³ Ta alyonay, Bimmudduh nadan binuhul ta'u mu inlaputanmi ot mumbangngaddah nan way gejt hi bobleda.

²⁴ Ta hidih nan aladday numpanaandah nadan udum an opisyal di tindalum ta nateday udum an ta'on on nan tinanud Hit an hi Uriah.

²⁵ Ya alyon David i diyen intuda' Joab di, Ibagam i Joab an adi minomnoman hinan na'at te athina tuwalyi a'at di gubat an wadaday mate. Ibagam ta ihamadyuh pidwana ta abakonyu nadan binuhul ta'u.

²⁶ Ya hidin dingngol nan ahawan Uriah an nateh ahawana ya kumogakoga ot ibaluwana.

²⁷ Ya hidin nagibbuh di pituy algon num-baluwana ot ipa'ayag David ta numbalin hi ahawana. Ta nun'ayyam ya lala'i mu hi Apu Dios ya aggena pinhod hidiyen inat David.

12

Hay Nangibagaan Nathan I Han Nipa'el I David

¹ Ya intuda' Apu Dios hi Nathan an propeta ta ena alyon i David di, Wadada han duwan tatagun niha"adda hi ohan boble an kadangyan nan oha ya nawotwot nan oha. ² Nan kadangyan ya dakol di kalnerona ya bakana ³ mu nan nawotwot'e attog ya ammuna han ohan kittang an tinna an kalnerona an ginatangna. Ot ipanapto'nah

diyen kalnero ta ni'yong'ongngal hinadan imbalena. Ta ni"ani"anonah nan panganana ya ni'yinumonah nan pun'inumana. Ya wa'e on inap'appupuna an paddungnay imbabalena. ⁴ Ya han hin'algo ya wada han dimmagguh balen nan kadangyan an nalpuh nidawwin boble. Mu nan kadangyan ya ayyuwana an mangipihdah nadan kalnerona onu bakana hinan bihitana. Ta pamaaggot ena pulhon nan kalneron nan nawotwot ta hidiyey impihdana.

⁵ Ya nunhiglaot di bungot David i diyen kadangyan ot alyona i Nathan di, Hi Apu Dios an wadah inggana ya innilana an hidiyen tagun nangathidi ya lebbengna an mipapate. ⁶ Ya mahapul an bayadanah mamin'opat hidiyen inalana te ma"i'd ahan ha homo'na.

Hay Nuntutuyuwan David

⁷ Ya nahannapit hi Nathan ot alyona i David di, He"ah diyen tagu. Ta hiya nan hay inalin Apu Dios an dayawon ta'un tinanud Israel i he"a ya alyonay, He"a ya numbalinon da'ah patul nadan tinanud Israel ot ihwang da'ah din e pamatayannot Saul i he"a. ⁸ Ya indat'un he"a nan pun'ap'apuwana Saul ya ta'on on nadan ahawana. Ot pumbalinon da'a hi patul hi ad Israel ya hi ad Judah. Ya onha adi umdah datuwen nidat i he"a ot mabalin bo an udma' hi dakdakkol. ⁹ Mu tanganu onmu imbahho nan tugun'u ta nan adi maphod di inatmu? Ta impapatem hi Uriah an tinanud Hit hinadan tinanud Ammon ot pumbintanam nan ahawana. ¹⁰ Ot gapuh nungngohayam i ha"on ot pumbintanam nan ahawan

nan tinanud Hit an hi Uriah ya nanongnan waday mangiyateh matadom hinadan tanudam.

¹¹ Ya inalin bon Apu Dios i hiya di, Ya ibaga' bon he"a an waday ohah nadan pamilyam hi mangdat hi inomnomam. Te pun'ilo'na nadan ahawam hinan mapatal an ta'on hi punhintiggan di tatagu. ¹² Ma"i ha nanginnilah din nangatam mu ha"on ya iyabulut'un ma'at hinadan ahawam di athidi hinan mapatal ta innilaon di an namin an tinanud Israel.

¹³ Ya alyon David i Nathan di, Numbahula' tayya i Apu Dios.

Ya alyon Nathan di, Hi Apu Dios ya pinakawan da'a hinan numbahulam ot adi'a mate. ¹⁴ Mu gapu i naen inatmu ya pihulon di binuhul ta'u hi Apu Dios ta hiya nan mate nan golang an imbabalem.

¹⁵ Ot umanamut hi Nathan.

Hay Natayan Nan Imbabalen David

Indani tatawwa ya inyabulut Apu Dios han nalot an dogoh nan golang an imbabalen David an inyayyam nan ahawan din hi Uriah. ¹⁶ Ot mumpahpahmo' i Apu Dios hi David ta ipaphodnah diyen imbabalena an nun'ulat ot hunggop hi kuwartuna mu wa'e ta nahdom on hinan lutay nalo'ana.* ¹⁷ Ta imme nadan ap'apun munhilbih nan palasyu ta eda ihaphapitan ta bumangon ta alina ya mi"an i dida mu adi. ¹⁸ Ya hidin mi'apituh algo ya nate nan golgollang. Ya tumakut nadan ap'apun munhilbin hiya an e mangipa'innila i hiya te alyondah nomnomday,

* **12:16** 12:16 I diyen timpu ya niluttay bale.

On ni'mo hidin matagu nan golang ot adi dita'u donglon ya namama mo ahan hi ad uwani an nate. Alina mannot ya waday atonah adi maphod hi adolna hi'on ipa'innila ta'un nate nan imbabalena.

¹⁹ Mu hidin tinigon David an mun'ut'utyam nadan muntamuh balena an munhahapit ya inilmuna an nate mo nan golang. Ot alyonan diday, On nate nan imbabale'?

Ya alyonday, O apu patul.

²⁰ Ya bimmangon hi David ot e mun'amoh ot munhugud ot hukkatanay lubungna. Ot umeh nan pundayawanda i Apu Dios an e mundayaw i hiya. Ta hidin nibangngad ot mangan mohpe.

²¹ Ya alyon nadan ap'apun munhilbin hiya di, Tanganu on'a athina? Hidin matagu nan golang ya umukayungan'a ya adi'a mangan. Mu ad uwanin nate ya mangan'a mohpe.

²² Ya alyon David di, Hidin matagu nan golang ya aggeya' nangnangngan ya ingkogakoga' an nangidasal ta alinah hom'ona' i Apu Dios ta adi mate. ²³ Mu ad uwanin nate ya adiya' mo mun'ulat. Te undan mabalin bo ta ibangngad'uy nitaguwana? Udum hi algo ya mitnuda' i hiya hi awadana mu adi mabalin an hiyay mumbangngad i ha'on.

Hay Niyayyaman Solomon

²⁴ Ot ihapitan David hi ahawana an hi Batseba ta adi minomnoman. Ya indani ya nawadaan bo ta inyayyamna han lala'i ot ngadananda ta hi Solomon. Ya na'appinhod Apu Dios hidiyen unga. ²⁵ Ot ituda' Apu Dios hi Nathan ta ena

ibagan David an ngadanandah diyen golang hi Jedidiah an hay ibalinana ya na'appinhod Apu Dios.

Hay Nunsakupan Nadan Tindalun David Hi Ad Rabbah

²⁶ Da Joab ya innaynayunda an e nangubat hinadan tinanud Ammon hi ad Rabbah ot sakuponda nan alpuwan di litingda hinan binattuy aladna. ²⁷ Ot ituda'nay e mangipa'innila i David an alyonay, Ginubatmi nadan i Rabbah ta sinakup ta'u mo nan pangalandah liting. ²⁸ Ot mahapul an ipangulum nadan udum an titindalu ta umali ayu ta li"ubon ta'u nan bobleh ad Rabbah ta abakon ta'u ta wan he"ay ma'al'ali an bokon ha"on.

²⁹ Ta hidin impa'inniladan David ot amungona nadan tindaluna ot eda gubaton hi ad Rabbah ot abakonda dida ot sakupondah diyen boble. ³⁰ Ot alanda nan koronan nan patulda† an tulumpulut opat (34) di kilun di balitu'na an na'alkusan hi udum an nun'abalol an batu. Ot eda iha"ad hi ulun David. Ya dakkodakkol di inyanamutda hi nangabakanda i diyen boble. ³¹ Ot alanda nadan tatagun wahdi ta diday munggabyon ya munlagadi ya mangidadaan hi itunguda. Ya dida boy mangiyammah hamintun pito'. Ta athidiy inat da David hi an namin an tinanud Ammon an inabakdah nadan numpumboblayanda.

Ot mumbanggadda mohpe nadan tindalun David hi ad Jerusalem.

† **12:30** 12:30 Hay alyon di udum ya koronan di bululda.

13

Hay Namilitan Amnon An Nangilo' I Ibbanan Hi Tamar

¹ Indani ya nan imbabalen David an hi Amnon ya na'appinhodnah Tamar an apgohan an babai an imbabalen damdaman David. Hi Tamar ya ohay hi inada i Absalom. ² Ta hi Amnon ya lo'tat ya mundogoh hi punnomnomnan Tamar. Mu gapu ta agge ni' nangahawa ya nanongnan waday pun'ibban Tamar. ³ Ya wada han hi Jonadab an tulangda Amnon an adi maphod di panuguna. Hi Jonadab ya imbabalen Simeah an hi ibban David. ⁴ Ta han hin'algo ya alyon Jonadab i Amnon di, Tanganu on'a ay hanan minonomnoman hi abigabigat? Undan bokon da'a mahan imbabaleh patul?

Ya alyon Amnon i hiya di, Nunnaud othadi an minonomnom hi ibba' an hi Tamar an ohay hi inada i Absalom.

⁵ Ot alyon Jonadab i hiyay, Hay atom ya namaag ya nalnallo"ah nan alo'am an ay'a mundogoh. Ta wa'et umalih امام ta tigon da'a ya alyom i hiyay, Pa'aliyom bahan hi ibba' an hi Tamar ta hiyay mangiha"ang hi ano' hi awada' ya pinangana'.

⁶ Ta athidiy inat Amnon an nalnallo' an ay mundogoh. Ta hidin immeh amana an hi David an e manigon hiya ot ibaganan honagoh nah Tamar ta hiyay e munha"ang hi anona ya pinangana.

⁷ Ya inabulut David hidiye ot ituda'nah Tamar hi balen Amnon. ⁸ Ta hidin immeh Tamar ya wahdih kuwartunan malmallo'. Ta nangalah

alina ot munha"ang hi tinapay yaden mang-mangmangon Amnon. ⁹ Ya hidin nalutu ot iyanan Amnon mu adi mangan. Ot alyonay, Palah'unonyu ni' an namin nadan baal an wahtu.

Ot lumah'unda ta ammunah Tamar an nabati. ¹⁰ Ot alyonan Tamar di, Iyalim hitu nan makan ta panganona'. Ta inyen Tamar hi awadana ¹¹ mu ni'ibagon Amnon an impudong di ta'lana ot alyonay, Ma'aot ta mi'ilo"an ha"on.

¹² Ya alyon Tamar di, Adiya' bahan piliton an iba. Adi ahan maphod hinae an ninomnom-mun aton te adi mabalin di athitu an ma'at hitun numboblaysan ta'un tinanud Israel. ¹³ Ta nganne mahan di angah'uh nadan tatagu? Ya ta'on on he"a. Undan adi'a damdama mibabain hitun boble ta'un tinanud Israel? Udu'dul di eka mi'hapit i amata ot innila' an iyabulutnan mun'ahawata.

¹⁴ Mu adi donglon Amnon dadiyen pun'ibagan Tamar. Ot gapu ta ma'abbikah ya pinilitnan inilo' hi Tamar.

¹⁵ Ya hidin nalpah ya nunnaud an ma'ahihhiwoh Amnon i Tamar an ong'ongngal nan hihiwona mu nan naminhodna ni' i hiya. Ot pilitonan palah'unon hi Tamar.

¹⁶ Mu alyon Tamar di, Palah'unona"e i he"a ya ong'ongngal di pumbahulam mu nan inatmun ha"on.

Mu adi donglon Amnon. ¹⁷ Ta inayaganaot di ohah nadan baalna ot alyonan hiyay, Palah'unom hituwen babai ya indakigmu nan panto.

¹⁸ Ot ipalah'un nan baal hi Tamar ot dakigana nan panto.

Ya hay inlubung Tamar i diye ya adukke an hidiye nan lubung di babain imbabalen di patul hi'on ma"i'd ni' ha nangilo' i hiya. ¹⁹ Ot hetheton Tamar hidiyen inlubungna ot dadapulonay uluna ot mangen mungkoga an hinawanayan angahnah ta'lana.

²⁰ Ya hidin tinigon ibbana an hi Absalom ot mahmahanan alyonay, Undan waday nagaga"ihoh inat ibbam an hi Amnon i he"a? Wada'e ya adim nomnomnomon te undan nganey aton an hi ibbam damdama. Ta gapuh nan nunnaud an inomnoman Tamar ya nihaha"ad hi balen ibbana an hi Absalom.

²¹ Ya hidin dingngol David hidiye ya nunhiglay bungotna. ²² Ya hi Absalom e ya nunnaud damdamay hihiwona i Amnon te nan inatna i ibbana ta agge mo ni'haphappitan i hiya.

Hay Nangipapatayan Absalom I Amnon

²³ Hidin nala"uh di duway tawon ya nadatngan nan pumpapukisan Absalom hi dutdut nadan kalneronah ad Baal-Hasor an nihaggon hi ad Epraim. Ta inayaganan namin nadan i'ibanan linala'in imbabalen nan patul ot umedahdi. ²⁴ Ya hidin ena ayagan hi amana ya nadan ap'apun munhilbin hiya ²⁵ ya alyon amanay, Imbabale' ta'omman hi adi ami umalin namin ta adi'a maligatan. Ya ta'on on ipilit Absalom ya adih amana.

²⁶ Ya alyon Absalom di, Wa'et adi'a ya hanat iyabulutmun mi'yalih ibba' an hi Amnon.

Ya alyon amanay, Tanganu on gahin on mi'yalih Amnon?

²⁷ Mu ipapilit Absalom ta lo'tat ya nihapitan nan patul ot ayaganah Amnon ta mi'yeh nadan i'ibana. ²⁸ Mu tinugun Absalom nadan baalan alyonay, Wa'et nabutong hi Amnon ta inali' hi patayonyu ya pinateyu. Adi ayu tumakut ot ha'on di ukod. Mahapul an natulid ayu ya adi ayu dumuwaduwa.

²⁹ Ta inunud nadan baal Absalom nan imbaganan atonda ot patayondah Amnon. Ot bumtikda an numpungkabayu nadan udum an imbabalen nan patul.

³⁰ Ya hidin aggeda ni' dimmatong an wadadah nan awon ya waday nangipa'innilan David an pinaten Absalom an namin nadan i'ibana an imbabalena ta ma'id ha nabati. ³¹ Ta natanna'dog nan patul ot punhethetnay lubungna ot munlu'bub hinan lutah hakit di nomnomna. Ta ta'on on nadan baalna an wahdi ya nunhethetda damdamay lubungda. ³² Mu hi Jonadab an imbabalen nan hi ibban David an hi Simeah ya immeh awadan David ot alyonan hiyay, Apu patul aggeda pinaten namin nadan imbabalem te ammunah Amnon an nate. Hinae tuwaliy ninonomnom Absalom an nihipun hidin pinilit Amnon an inilo' hi ibbana an hi Tamar. ³³ Ot hiya nan adim patiyon apu patul nan imbagadan natedan namin nadan imbabalem te ammunah Amnon an nate.

³⁴ Ta hi Absalom ya binumtik hidin nateh Amnon.

Ya nan guwalyah nan geyt hinan palasyu ya tinangadnay dakol an tatagun manayyudah nan nabillid an nalpudah ad Horonaim ot ena ibagah nan patul. ³⁵ Ya alyon Jonadab hinan patul di,

Tigom an immannung nan imbaga' te immali nadan imbabalem.

³⁶ Ya hidin dimmatongda ya ahikokogada ta ta'on on hi David ya nadan baalna ya niddumda an mungkoga hi hakit di nomnomda.

³⁷ Ya ninaynayun an abigabigat on umukayungan hi David hi punnomnomnah nan imbabalenan hi Amnon. Mu hi Absalom ya binumtik nimpe ot umeh ad Gesur hi awadan Talmay an imbabalen Amihud an patul hidi. ³⁸ Ot mihaha"ad hi ad Gesur hi tuluy tawon.

³⁹ Ya hi David ya lo'tat ya indinongnan umukayungan an inabulutna mo nan natayan Amnon ya pinhodna mo aya an tigon hi Absalom.

14

Hay Numbangngadan Absalom Hi Ad Jerusalem

¹ Hi Joab an imbabalen Seruyah ya innilana an nonomnomon nan patul hi Absalom. ² Ot ituda'nay e mangawit i han babai an i Tekoa an nundongol an nala'ing an muntugun. Ta hidin dimmatong ot alyon Joab i hiyay, Munlubung'ah lubung di nabalua ya impatigom an umukayungan'a ta ay hanan immannung an nabalua. Ya agge'a nunhugud ta ay hanan nadney em immukayungan. ³ Ya imme'ah awadan nan patul an hi David ta eka ibagan hiya nan ibaga' i he"a. Ot ibagan Joab nan ibagan nan babai.

⁴ Ta hidin dimmatong hi awadan nan patul ot munyu"ung hi hinangngabna hi punlispituna ot alyonay, Boddangana' bahan apu patul.

⁵ Ya alyon nan patul i hiya di, Undan nganney inomnomam?

Ya alyon diyen babai di, Nate nan ahawa' ⁶ ya waday duwa an imbabale' an linala'i. Mu han ohan algo ya numpattedah nan puntanoman ya ma"i'd ha e mamol'ah i dida ot matey oha. ⁷ Ta ad uwani tayya ya immali nadan i'iban ahawa' ya alyonday idat'un dida nan matagun imbabale' ta patayonda pibo te pinatenah ibbana. Ot wa'et athidi ya ma"i'd mahan mo ha namnamao' hitun nitaguwa'. Ya ma"i'd ha mamunat hi ngadan din ahawa'.

⁸ Ya alyon nan patul di, Umanamut'a ta ha"on di ukod.

⁹ Mu alyon nan babai di, Apu patul, ta'omman attog ya da'mih nan imbabale' di numbahul* hinan na'at mu ta adi'a milaggat ya nadan pamilyam.

¹⁰ Ot alyon nan patul di, Wa'et waday umalin manattatakut i he"a ya impa'innilam i ha"on. Ta ha"on di humapit i diyen tagu ta adina ipidpidwan e manattatakut i he"a.

¹¹ Ya alyon bon nan babai di, Ot athina'e ya daan mo bahan ta idasalmu i Apu Dios an unudon ta'u ta adina iyabulut nan ninomnom nadan i'iban ahawa' an mamateh nan nabati an imbabale'.

Ya alyon David di, Isapata' hinan wadawada an Dios an ma"i'd ha adi maphod hi ma'at i hiya.

* **14:9** 14:9 Nan tugun Apu Dios i Moses ya mahapul an mipapate nan pimmate te mumbahulda hi'on adida ipapate nan pimmate. Hay Nakakan 21:12-14

¹² Ya alyon bon nan babai di, On mabalin an wada bo han ibaga' i he"a.

Ya alyon nan patul di, Nganneh diye?

¹³ Ya alyon nan babai di, He"a ya ongal di homo'mun ha"on ta athinay inalim hi atom. Ot daan mo ta athina damdama boy atom hinadan ibba ta'u an tatagun Apu Dios? Te ongal an bahul nan inatmu te ma"id ha homo'muh nan imbabalem te adim pa'anamuton. ¹⁴ Ot inayunan alyon di, An namin ta'u ya immannung an mate ta'u. Ya hay ate ya paddungnay liting an wa'et nikuyag hinan luta ya adi mabalin bon akupon. Mu hi Apu Dios ya adi mabalin an namaaggon inhiwwenay ohan tagu i hiya mu atonay abalinana ta mumbanggad hidiyen tagu i hiya. ¹⁵ Ta hituwey gapunah immaliya' apu patul ta mi'hapita' i he"a ta alina ya atom nan ibaga' te tattakutona' hinadan tatagu. ¹⁶ Ya hanat donglona' ta ihwanga' ya nan imbabale' ta adida bahan patayon ta adi ahan malingling di ngadanmih tun boblen indat Apu Dios i dita'un tataguna. ¹⁷ Ot nomnomnomo' nadan imbagam an hiyay mangdat hi dinol'u te umat'ah nan anghel Apu Dios an innilam di maphod ya adi maphod. Ot hanat hi Apu Dios an unudon ta'u di nanongnah bumoddang i he"a.

¹⁸ Ya alyon David i diyen babai di, Waday mahmaha' mu ibagam nan immannung.

Ot alyon nan babai di, On nganneh diye?

¹⁹ Ot alyon nan patul di, On hi Joab di nangituda' i he"ahtu?

Ya alyon nan babai di, O adi' iha"ut an hiyay nangitugun i ha"on hi ato' ya an namin nan

imbaga'. ²⁰ Manu'e athituy inatna ya pinhodna an mipanuh nan ma'ma'at. Mu innila' an he" a ya nanomnoman'a te umat'a nimpeh nan anghel Apu Dios an innilanan namin nan ma'ma'at hitun boble ta'u.

²¹ Ta nalpah diye ot ipa'ayag nan patul hi Joab ot alyonan hiyay, Abuluto' nan pohdom an ma'at ot agam ta em awiton hi Absalom.

²² Ot munyu"ung hi Joab hi hinangngab nan patul ot alyonay, Hanat nanongnan wagahan da'a i Apu Dios. Ot mun'am'amlonga' ta inabulutmu nan inali' hi atom.

²³ Ot umeh Joab hi ad Gesur ot ena awiton hi Absalom ot iyanamutnah ad Jerusalem. ²⁴ Mu inalin nan patul i Joab di, Iyanamutmuh balena ta adi umalih tun bale' te adi' pinhod an tigon. Ta immanamut hi Absalom hi balena mu aggena tintinnigo nan patul an hi amana.

²⁵ Ya hi Absalom di ap'aphodan di tigona hinadan tinanud Israel te mahdol di nangadolna.

²⁶ Ya dimmukke'ey ibu'na ya ma'dammot ta wa'et pinutulna ta ingkiluda ya mahuluk hi duway kiluy damotna. ²⁷ Ya tuluday linala'i an imbabalena ya ohay babai an apgohan an nginadananda bo ta hi Tamar.

Hay Nanigan Absalom Hinan Patul An Hi Amana

²⁸ Niha"ad hi Absalom hi ad Jerusalem hi duway tawon mu aggena tintinnigoh amana.

²⁹ Ya lo'tat ya impa'ayagnah Joab ta hiyay ituda'nan e mi'hapit i amana mu agge immeh Joab hi awadan Absalom. Ot ipidwana bo an ipa'ayag mu agge damdama immeh Joab. ³⁰ Ot

alyon mon Absalom hinadan baalnay, Nan puntanoma' ya nihaggon hinan puntanoman Joab an natanoman hi barley.† Ekayuot ta eyu pu'ulan nan payona. Ta inunud nadan baalna hidiyen imbagana.

³¹ Ot umeh Joab hi balen Absalom ot alyonay, Tanganu on pinu'ulan nadan baalmu nan tinanoma'?

³² Ya alyon Absalom di, Nomnomnomom an impa'ayag da'a hi numpidwa ta eka mi'hapit i ama mu agge'a immali. Tanganuna' e inawit hi ad Gesur? Udu'dul di aggeya' inyalihitu ta nunnanonga' hidi. Te pinhod'un tigon nan patul an hi ama ta numbahula"e ya impapateya' ot udot i hiya. ³³ Ta immeh Joab hinan patul ot ena ibaga nan inalin Absalom i hiya. Ot ipa'ayag mahan mon nan patul hi Absalom ot umeh awadana. Ta immeh Absalom ot munyu"ung hi hinangngab nan patul an hi amana ot awalon amana.

15

Hay Numbalanan Absalom Hi Patul

¹ Indani ya wada moy kakabayun Absalom ya han kalesa an iluganan di e mi'gubat. Ya wadada boy nabongle (50) an tataguna ta pun'ibbana hi'on waday pangayana. ² Ya wa'e ta nawi"it on immeh nan way hawwangon hinan boble. Ta wa'e ha immalin waday ena idalom hinan patul on minahmahan Absalom di nalpuwana an boble. Ta wa'et inalin diyen taguy ohaa'

† **14:30** 14:30 Nan barley ya mamangulun madatong ya ahi nan wit.

an tinanud Israel ³ on inalin Absalom di, Nipto' hinaen dalommu mu ma'id ha tinuddun nan patul hi mangipanuh i naen dalom. ⁴ On innayunan inaliy, Onha pinto'a' hi mangipanuh hi an namin an dalom ot tigo' ta an namin di umali ya mipanuh hi maphod nan dalomda. ⁵ Ya wa'e bo udot ta munyu"ung nan tagu hi punlispituna i hiya on inawalna. ⁶ Ta athidiy ina'inat Absalom hinadan ibbanan tinanud Israel an umeh nan patul an e nimpe mundalom. Ta alinah on an namin nadan tinanud Israel ya pohpohdondah Absalom.

⁷ Ta hidin nala"uy opat di tawon ya alyon Absalom hinan patul an hi amana di, Daan mo ta iyabulutmu ta umeya' hi ad Hebron ta e' aton nan insapata' i Apu Dios an ato'. ⁸ Te hidin wahdiya' hi ad Gesur hi ad Syria ya insapata' an wa'e ta mumbangngada' hituh ad Jerusalem ya umeya' hi ad Hebron ta e' dayawon hiyahdi. ⁹ Ot iyabulut nan patul an umeh Absalom hi ad Hebron. ¹⁰ Ot adi ipa'in'innilan Absalom ot ituda'nay e mangibaga hi an namin an tinanud Israel ta eda alyon di, Wa'et dingngolyun gimmangoh nan tangguyub ya initkukyun hi Absalom di patul hi ad Hebron. ¹¹ Ta duway gahut (200) di tatagu an nalpuh ad Jerusalem an in'uyug Absalom mu aggeda innilay ninomnomna. ¹² Ta hidin idawatna nadan mi'nong i Apu Dios ya impa'ayagna nan i Giloh an hi Ahitopel. Ya hi Ahitopel ya hiyay ohan uggan manugun i David.

Ya dumakol an dumakolday tatagun middum i Absalom.

¹³ Ya wada han immeh ad Jerusalem ot ena iba"ag i David an inalinay, Dakolday tinanud Israel an hi Absalom moy pohdondan mumpatul.

¹⁴ Ot alyon David hinadan ap'apun munhilbin hiya an wahdi hi ad Jerusalem di, Mahapul an bumtik ta'u ta mihwang ta'uh pamatayan Absalom i dita'u ya ta'on on nadan tataguhtuh ad Jerusalem.

¹⁵ Ya alyon nadan ap'apu di, Nundadaan amin mangunud i he"a an patulmi hinan pohdom an ma'at.

¹⁶ Ot bumtik da David ya nadan familyana ya nadan ap'apun munhilbin hiya. Mu nan himpulun (10) baalnan imbilangnah ahawana ya nabatidah ad Jerusalem ta ipapto'da nan palasyu. ¹⁷ Ya hidin dimmatongdah nan ma'udin baleh ad Jerusalem ot umohnongda ¹⁸ ot pamanguluwona nadan ap'apun munhilbin hiya ya nadan guwalyana an i Krete ya i Pelet ya nadan onom di gahut (600) an titindaluna an i Gat an ni'uyug i hiyah din nalpuwanahdi. ¹⁹ Ot alyon David i Ittay an opisyal nadan tindalu an i Gat di, Adi mahapul an mi'yali'a i da'mi te he"a ya ni'iboble'a ya abuh hitun boblemi. Mumbanggad'aot eh'a ta nan patul an hi Absalom di punhilbiyam. ²⁰ Te he"a ya on paddungnay ad ugaban ya abuh han immaliyam ot ta'on hi adi'a mi'yali i da'mi te aggemi bo udot innilay pangipluyanmi. Ot mumbanggad'aot nimpe ta ipangulum nadan ibbam. Ot hanat hi Apu Dios di nanongnan mangipapto' i da'yu.

²¹ Mu alyon Ittay di, Nan wadawadan Dios ya innilana an ta'on on danay umayam an patulmi

ya mi'yaliya' an ta'on on hiyay lummuh ataya'.

²² Ot alyon mon David i Ittay di, Ot nee eta' u mo. Ta ni'yeda mo da Ittay ya nadan ibbana ya nadan pamilyada.

²³ Ya hidin puntaynan da David hi ad Jerusalem ya ahikokoga nadan tataguhdi. Ot agwatton da David nan wa"el an nungngadan hi Kidron ot ipluydah nan agge naboblayan.

²⁴ Ya inoy an ta'on on nan padi an hi Sadok ya an namin nadan tinanud Libay an nun'ibbana an nangdon hinan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios on ni'yeda. Ta inha"adda ni' nan Kahun ot idawat Abiatar nan i'nongna i Apu Dios* ta inggana ot mapuhupuh nadan tatagu an tinaynanda nan boble. ²⁵ Ya alyon nan patul i Sadok di, Ibangngadyu tun Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios hi boble. Ta maphod'ey panigon Apu Dios i ha"on ya pumbangadona' ta tigo' hituwen Kahun ya nan iha"adana. ²⁶ Mu wa'e tuwali ta adiya' umipa'amlong i Apu Dios ya ta'omman ot nundadaana' hinan pohdonan ma'at i ha"on. ²⁷ Ya alyon bon David i Sadok di, He"ay nanginnilah nan ma'ma'at hi ad Jerusalem ot tigom ta mumbangngad ayu i Abiatar hidi ya in'uyugyu nan imbabalem an hi Ahimaas ya nan imbabalen Abiatar an hi Jonathan. Ot hanat maphod hi dumatnganyuhdi. ²⁸ Ta ahi ami umohnong hinan agwatton hinan wangwang an umeh nan agge naboblayan ta haddo' di ipa'innilam i ha"on. ²⁹ Ot mumbangngad da

* **15:24** 15:24 Hinadan udum ya agge nibaga an waday ini'nongda mu hay nibaga ya wada nan padi an hi Abiatar.

Sadok i da Abiatar hi ad Jerusalem an inyangtangda nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios ot miha"addahdi.

³⁰ Mu hi David ya agge nunhapatut yaden muntikiddah nadan nun'ibbana hinan nabilid an nungngadan hi Olibo on mungkogada an numpunhu'yungda ta pangipatigodah eda umukayungan. ³¹ Ya waday nangibaga i David an niddum hi Ahitopel i Absalom. Ot mundasal hi David an alyonay, Apu Dios, pumbalinom nan tugun Ahitopel hi ma"i ha hilbina. ³² Ya hidin dimmatongdah nan uhhun nan nabillid an uggan pundayawan di tatagu i Apu Dios ya wahdih Husay an tinanud Ark an nanamu i hiya an nahethet di lubangna ya nahuhupu' di uluna. ³³ Ya alyon David i hiyay, Mi'yali'a'e i ha"on ya alinah maligatana' i he"a. ³⁴ Mu mumbangngad'a'eh ad Jerusalem ta em ibaga i Absalom an hiyay punhilbiyam an umat hinan inatmun nunhilbi i ha"on ya mabalin an boddangana' hi'on adim iyunnud hinan tugun Ahitopel. ³⁵ Ta'omman ot wahdi da Sadok ya hi Abiatar an bumoddang i he"a. Ta ibagam i didan namin nan donglom hinan palasyu. ³⁶ Ya nomnomnomom an wahdida nadan duwan imbabaleda an hi Ahimaas an imbabalen Sadok ya hi Jonathan an imbabalen Abiatar. Ot diday ahim ituda' an mangipa'innilah nan pohdom an ipa'innila i ha"on.

³⁷ Ot mumbangngad nan gayyum David an hi Husay hi ad Jerusalem yaden hidiyey dimmatongan bon da Absalom.

16

Hay Namoddangan Siba I David

¹ Hidin lina"uhan da David nan uhhun nan nabillid ya wadah Siba an baal Mepiboset an manmannod i dida. Ya waday duwan dongki an intakkedahdiy* duway gahut (200) an tinapay ya hinggahut (100) an nabungul an resin† ya hinggahut (100) an nabungul an ma"atan bungbunga"an ya han lalat an nattuwan hi bayah. ² Ya alyon nan patul di, Tanganu on tayyay athitu?

Ya alyon Siba di, Na'en duwan dongki ya itakkayan nadan pamilyam. Ya nada'en makan an tinapay ya nadan bungbungnga"an ya anon nadan tatagum ya na'en bayah ya ahi inumon nadan ma"ableh nan awon hinan na'appudut an agge naboblaysan.

³ Ya alyon nan patul di, On daan hi Mepiboset an apapun din ap'apum an patul?

Ya alyon Siba di, Umman wahdih ad Jerusalem te hay punomnomna ya mipabangngad i hiya nan pun'ap'apuwana din hi apunan hi Saul.

⁴ Ya alyon nan patul di, Ot athina'e ya idat'un namin i he"a nan nipaboltan i Mepiboset.

Ya alyon Siba di, Munhanaa' apu patul ot hanat waday amlongmu i ha"on.

Hay Namihulan Simey I David

⁵ Hidin dimmatong da David hi ad Bahurim ya wada han tulang din hi Saul an hi Simey an imbabalen Gera. Ta nidamu ot aga'aganah idut.

* **16:1** 16:1 Hay pangalin di udum hinan intakke ya inhakay.

† **16:1** 16:1 Nan resin ya hidiye nan namaganan an greyp.

⁶ On nuntopanah David hi batu ya an namin nadan ap'apun munhilbin hiya ya nadan tindaluna an ta'on on wadada nadan nun'alala'ing an tindalunan nabinbinahelda. ⁷ On nun'itkuk Simey di idutna i David an alyonay, Agam ta mantik'a te ma"id ha hilbim an tagu an ammunay pumateh taguy innilam. ⁸ Tigom an imballoh damdaman Apu Dios i he"a nan namloham hinan pun'ap'apuwam Saul ya nan namatayam i hiya ya nadan pamilyana. Ot neen impaboltana nan pun'ap'apuwam i imbabalem an hi Absalom. Umman he"a neen pumatepateh tagu ot pa"ihom di nitaguwam.

⁹ Ya alyon Abisay an imbabalen Seruyah i David di, Tanganu ihya on athinay panpannapit naen ma"id ha hilbinan tagu i he"a? Aga'e ta e' putulon di uluna.

¹⁰ Mu alyon nan patul di, Undan nganney pi'bibiyangyun imbabalen Seruyah i ha"on. Alina'e hi idutana' an gapu ta hi Apu Dios di nangiyabulut ya undan ihya nganne ta'un e mangipadinong i hiya? ¹¹ On ni'mo hanan imbabale' ot pohdonan patayona' ya namama mo ahan ituwen tinanud Benjamin. Ot undan ihya nganney mabalin ta'u hi'on hi Apu Dios nimpey nangiyabulut an idutana'. ¹² Ot nangamung attog hi Apu Dios hitun holholtapo' ot alina ya hom'ona' i hiya ya numbalinonah maphod hituwen idutda i ha"on. ¹³ Ot inayun da David an mange on mun'itnud hi Simey an aganay idu'idut on nuntopanah batu ya hupu' hi David. ¹⁴ Ya hidin dimmatongdah nan wangwang an

nungngadan hi Jordan ya nunhiglay binleđa ot mun'ibleđa ni' hidi.

Hay Na'at Hidin Numbangngadan Absalom Hi Ad Jerusalem

¹⁵ Hi Absalom ya nadan tataguna ya dimmatongđa mo tuwalih ad Jerusalem an nun'ibbadah Ahitopel. ¹⁶ Ya immeh Husay an tinanud Ark i Absalom ot alyonan hiyay, Hanat munnananong di pun'ap'apuwam apu Absalom!

¹⁷ Ya alyon Absalom i Husay di, On athituy pangipatigom hi naminhodmu i David an gayyummu? Tanganu on agge'a ni'yen hiya?

¹⁸ Ya alyon Husay di, Aggeya' ni'ye i hiya te hay punhilbiya' ya nan pot'on Apu Dios ya nan piliyon di an namin an tinanud Israel di punnanonga'. ¹⁹ Ya hay oha ya nunhilbiya' i amam hidin hiyay patul ot undan adiya' bo mabalin an munhilbi i he"a an imbabalena?

²⁰ Ot alyon Absalom i Ahitopel di, Ot teen wahtu ta'u mo ya nganneŷ itugunmuh aton ta'u?

²¹ Ya alyon Ahitopel di, Hay atom ya em ilo' nadan baal amam an imbilangnah ahawana an imbatinan mangipapto' hinan palasyu ta panginnilaan di an namin an tinanud Israel an numbalin'a hi binuhulna ta nahamad di dinoldan mi'yen he"a. ²² Ta numpa'ammah Absalom hi allung hinan nundotal an atop nan palasyu. Ot ilo'na dadiyen mibilang hi ahawan amanahdih nan natoldaan yaden mangmangmangon di tataguh hunggopanaħdi.

²³ Ya handi ni' ya unudon di tataguy tugun Ahitopel an ay hanan hi Apu Dios di alpuwan

di tuguna. Ta ta'on on hi Absalom ya unudona an umat hi nangunudan ni' David hi tuguna.

17

¹ Hay oha boh intugun Ahitopel i Absalom ya alyonay, Iyabulutmu ta mamiliya' hi himpulut duway libu (12,000) an tindalu ta emi pudugon da David hi mahdom. ² Ta emi gubaton dida hi ad uwani an na"ableda ya minomnomanda ta wan gapuh tumakutanda ya bumtikdan namin nadan tatagun nun'ibbana. Ya pinate' nan patul ya abuh. ³ Ya imbanggad ta'uhtu nadan tataguna te ma"id mo ha mangipangulu i dida.

Hay Nun'a"ulan Husay I Absalom

⁴ Ta ma"amlong hi Absalom ya nadan ap'apun di himpahimpamu'un an tinanud Israel an nangngol i diyen ninomnom Ahitopel an aton.

⁵ Mu indani ya alyon Absalom di, Eyu ayagan hi Husay an tinanud Ark ta donglon ta'u piboy ibagana. ⁶ Ya hidin immeh Husay ot ibagan Absalom i hiya nan imbagan Ahitopel. Ot alyonay, Nganne piboy punnomnommu ituwe? On unudon ta'u onu adi ta'u? Adi ta'u'e ya nganney ibagam hi aton ta'u?

⁷ Ya alyon Husay i Absalom di, Hinaen tugun Ahitopel ya adi maphod an eta'u unudon hi ad uwani. ⁸ Te undan aggem innilan hi amam ya nadan tindaluna ya nala'ingdan e mi'gubat? Ya atatakutdan umatdah nan hi inan di bear hi'on inibtikday imbabalena. Ya hay oha bo ya hi amam ya dakol di pinatnanah gubat ot innila' an adi middum hinadan tatagunah nan

mahdom. ⁹ Ot ad uwani ya innila' an wahdin nipa'e hinan lingab onu hinan kumpulan ena ipa"ayan. Ot onha mamanguluh amam an mangubat hinadan tatagum ta waday mate ya donglon'en di tataguh diyen ma'at ya alyonday, Umman na'abak mahan nadan tatagun Absalom. ¹⁰ Ta ta'on mo on nadan nun'atulid an tatagum an ay layon an ma"i'd ha takutda ya tumakutda mo te an namin ta'un tinanud Israel ya innila ta'un nala'ing hi amam an mi'gubat ya natulid nadan tataguna. ¹¹ Ot hay itugun'u ya amungom nadan ibba ta'un tinanud Israel an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba. Ta dakko-dakkol ta'u an e mi'gubat an umat hi dinakol di panag* hinan baybay an adi mabilang. Ya he"ay mangipangulun da'mi. ¹² Ta e ta'u gubaton dida an ta'on on idanay awadanda. Ta abakon ta'u dida ta mipaddungdah nan dulnu an magahdan namin hinan luta ta ma"i'd ha mabati i dida. ¹³ Ya ta'on on eda mipa"e i ha boble ya an namin ta'un tinanud Israel ya eta'u inohha'ohhan tinayunan nan binattun aladna ya nundidihhanon ta'u an ginuyud ta way aton diyen alad an matukad.

¹⁴ Ya inyunnud Absalom ya nadan ibbana an tinanud Israel i diyen intugun Husay. Ta athidiy na'at te adi pinhod Apu Dios an ma'unud nan nipto' an intugun Ahitopel ta way atonan manadag i Absalom.

Hay Binumtikan David

* **17:11** 17:11 Hay pangalin di udum hinan panag ya gahal.

¹⁵ Ot pi'bagon Husay an e ibagah nadan padi an da Sadok i Abiatar nan intuguna ya nan intugun Ahitopel i da Absalom ya nadan ap'apun di himpahimpamu'un an tinanud Israel. ¹⁶ Ot alyonan diday, Agayu ta ituda'yu ha e mangibagan David an adida mun'iyen hi ad uwanin hilog hinan way agwaton hinan wangwang an umeh nan agge naboblayan. Mu mahapul an umagwatda te alinah ma'akhupanda ya pinateda nan patul ya an namin nadan tatagun nun'ibbana.

¹⁷ Da Jonathan i Ahimaas ya wahdidan mun-munhod hinan way obob an nungngadan hi En-Rogel te adida pohdon an waday manigo i didah ad Jerusalem. Ta han baal an babai di uggan e mangibagan didah nan ma'ma'at on ahida e ibagan David. ¹⁸ Mu wada han mangmangilog an lala'i an nanigon dida ot ena ipa'innilan Absalom. Ta hidin na'innilaan da Jonathan i Ahimaas ot bumtikda ot umeda i han balen han taguh ad Bahurim an waday bubun hinan lita"angana. Ot mipa"edahdi. ¹⁹ Ot ha"uban nan ahawan diyen tagu nan bubun. Ot ihapenahdi nan ilik hi uhhun diyen inha"ubna ta ma"id ha nanginnilan waday nipa"ehdi. ²⁰ Ta hidin immali nadan intuda' Absalom i diyen bale ot mahmahandah nan babai da Ahimaas i Jonathan ya alyon nan babai di, Immedan inagwatda nan wangwang.

Ot eda punhama' dida mu ma"idda ot mum-bangngaddah ad Jerusalem.

²¹ Ta hidin immeda ot bumudduh mohpe da Jonathan i Ahimaas hinan nipa"ayanda ot umedah awadan da David ot ibagadan hiya nan

intugun Ahitopel. Ot alyonday, Awigingonyu ta agwatonyu nan wangwang. ²² Ot agwaton da David ya nadan tatagunah diyen wangwang an nungngadan hi Jordan i diyen nahdom ta hidin mun'abigat ya napuhupuhda an ma'id ha nataynan i dida.

²³ Ya hidin na'innilaan Ahitopel an agge inunud Absalom nan tuguna ot mitakkeh nan dongkina ot umanamut hi bobleda. Ot ipanuhna nan nunhituwana ot ahi mumbitkol ot mate. Ot ilubu'dah nan nilubu'an di a'ammodna.

Hay Dimmatongan Da David Hi Ad Mahanaim

²⁴ Indani ya dimmatong da David hi ad Mahanaim yaden inagwat bon da Absalom ya nadan tataguna nan wangwang an nungngadan hi Jordan. ²⁵ Ya hay pinto' Absalom hi nabaktun opisyal nadan tindaluna an nihukkat i Joab ya hi Amasa an imbabalen han hi Jeter an tinanud Ismael an inahawanah Abigail an imbabalen Nahas an hi ibban Seruyah. Hi Seruyah ya hiyay hi inan Joab. ²⁶ Ta da Absalom ya nadan tataguna ya nungkampudah ad Gilead.

²⁷ Yaden da David ya hidin dimmatongda hi ad Mahanaim ya inapngan Sobi an imbabalen Nahas an tinanud Ammon an numbobledah ad Rabbah ya hi Makir an imbabalen Ammiel an i Lo-Debar ya hi Barsillay an i Rogelim hi ad Gilead. ²⁸ Ot pun'iyeday uloh ya duyu ya banga ya ta'on on nadan makan an umat hi wit ya barley ya alina ya nahanglag an wit ya nadan udum an bi'ni ²⁹ ya danum di iyukan ya nadan kalnero

ya gatas di baka. Te inniladan nun'a'ableda ya nun'a'aganganda ya nun'a'uwohda hi awandan-dah nan agge naboblaysan.

18

Hay Na'abakan Absalom Ya Hay Natayana

¹ Inamung David nadan tataguna ot godwogodwona didah hinlilibu (1,000) ya hinggagahut (100). Ta hinan hinlibun (1,000) tindalu on waday opisyalda ya atbohdihi nan hinggagahut (100) an waday opisyalda. ² Ot puntuluwona dida ta impangulun Joab di ohan grupu ya hi Abisay di oha ya hi Ittay an i Gat hinan mi'atlun grupu. Ot alyona i diday, Ta'on on ha'on ya mi'yaliya' i da'yun e mi'gubat.

³ Mu alyon nadan tindalun hiyay, Adi'a mi'yalin da'mi te immannung an he"ay nabalol hinadan binuhul an ta'on on ma'abak ami ta bumtik ami ya ma"i ha hilbina i dida. Ya ta'on hi godwa i da'miy mate ya ma"i damdama ha hilbina i dida. Te hay balolmu i dida ya paddungnay himpuluy libun (10,000) tindalu. Udu'dul di namaag ya immohnong'ah boble ta wada'ey mahapulmi ya impiyalim.

⁴ Ot alyon David di, Ot nan innilayun maphod hi ato' ya hiyay inat'u.

Ta timma'dog hinan way geyt yaden ume nadan tindalunan nagodwagodwada nimpeh hinlilibu (1,000) ya hinggagahut (100). ⁵ Ya initikuknan nangibaga i da Joab ya hi Abisay ya hi Ittay an alyonay, Tigonyu bahan ta adiyu

patayon hi Absalom. Ya an namin nadan tindalu ya dingngoldah diyen imbaganah nadan opisyalda.

⁶ Ta immeda ot munggubatdah nadan ib-badan tinanud Israel an tindalun Absalom hinan muyung hi ad Epraim. ⁷ Ya inabak nadan tindalun David nadan ibbadan tinanud Israel ta nunnaud di nate i dida i diyen algo an umeh baintiy libu (20,000). ⁸ Ya ta'on on hinan udum an boblen di tinanud Israel ya nunggubatda damdama mu dakdakkol di nun'a'ateh nadan muyung* i diyen algo mu hay nateh nan nung-gubatanda.

⁹ Ya dinamun Absalom nadan tindalun amana ot bumtik an nuntakkeh mul.† Mu hidin mala"uh nan mul hinan kayiw an oak ya nihabut di ibu' Absalom hinan hapang ot inayunan muntat-tayun yaden mamtik nan mul an nitakkayana.

¹⁰ Ta waday ohah nadan tindalun David an nanigo ot ena ibagan Joab an alyonay, Umman tinigo' hi Absalom an nuntattayun hinan kayiw.

¹¹ Ya alyon Joab di, Tanganu onmu tinigo ya aggem pinate? Unhaot mun'am'amlonga' an mangdat i he"a hi himpulun (10) gumo' an pihhu ya nan balikis di opisyal.

¹² Mu alyon diyen tagu i Joab di, Ta'omman ahan di idattana' hi hinlibuy (1,000) gumo' an pihhu mu adi' mahan patayon nan imbabalen

* **18:8** 18:8 Nan dakdakkol di nun'a'ateh nadan muyung ya pohdonan ipa'innilana ya ma"id ha mapto' ya hay inyateda ya gapuh nadan atatakut an animal onu nun'a'agahda onu nun'a'ahablutdahdih nan muyung. † **18:9** 18:9 Nan mul e ya hidiye nan imbabalen nan tinangbalan di dongki an kabayu.

nan patul. Te dingngol'u nan imbagan nan patul i he"a ya hi Abisay ya hi Ittay an inalinay, Nom-nomnomona' bahan ta ihwangyu nan imbabale' an hi Absalom. ¹³ Ot gulatna ta pinate' ya undan ihya adi ma'innilaan nan patul. Ya innila' an bokon he"ay mabahulan te ha"on.

¹⁴ Ya alyon Joab di, Ma"i'd mahan nee ha hilbin di pi'hapitan i he"a.

Ot alanay tuluy pahul ot umeh awadan Absalom ot gayangona an inipto'nah puhuna yaden nanongna an nuntattayun hinan kayiw. ¹⁵ Ot umalida boy himpulun (10) tindalun Joab ot punhinggagayanganda damdamah Absalom ot mate. ¹⁶ Ot ipagangoh Joab nan tangguyub ta idinong nadan tindalun mamdug hinadan ibbadan tinanud Israel. ¹⁷ Ot alanda nan adol Absalom hinan hapang ot ogahonda i han ongal an bituh nan muyung ot tabbunandah dakol an batu.

Ot logmon attog nadan impangulun Absalom an tinanud Israel di butik ot inayundan mumpangamut hi numpunhituwanda.

¹⁸ Hidin mataguh Absalom ya e numpa'amma i han ongal an tu"ud hidih nan Nundotal an Lutan di Patul‡ ta panginomnomnomandan hiya. Ta nitudo' di ngadanahdi te hay punnomnomna ya ma"i'd damdama ha imbabalenah lala'i hi mamunat hi ngadana. § Ta ingganah ad uwani ya

‡ **18:18** 18:18 Nan Nundotal an Lutan di Patul ya hi ad Sabeh. Hidin Hopapna 14:17 § **18:18** 18:18 Hinan 2 Samuel 14:27 ya nibaga an waday opat hi imbabalen Absalom an tuluy linala'i ya oha an babai mu hay alyon di udum ya ma"i'd ha mapto' ya nateda.

nanongnah diyen nginadananda hi Panginomno-
man i Absalom.

Hay Nanginnilaan David An Nate Hi Absalom

¹⁹ Nan imbabalen Sadok an hi Ahimaas ya alyona di, Maphod on e' ipa'innilah nan patul hituwen nangihwangan Apu Dios i hiyah nadan binuhulna.

²⁰ Mu alyon Joab di, Bokon ni' he"a di e mangipa'innila ituwe hinan patul te nate nan imbabalena.

²¹ Indani ya alyon Joab hinan baal an i Kus di, Eka ta em ipa'innilah nan patul nan na'at. Ot munyu"ung nan baal hi punlispituna i Joab ot ahina tagtagon an mange.

²² Indani ya impapilit Ahimaas an alyon i Joab di, Ta'on on nganney ma'at ya hanat iyabulutmun mipduga' hinan i Kus.

Ya alyon Joab di, Tanganu onmu ipapilit an umen imbabale an ta'on on ma"id ha gunggunam?

²³ Ya alyon Ahimaas di, Ta'omman on ma"id mu ta iyabulutmun umeya'.

Ta lo'tat ya initbal Joab ot umeh Ahimaas an puntagtagna an ini'wanah nan nundotal ot la"uhana nan baal an i Kus.

²⁴ Ya hi David ya wahdin um'umbun hinan numbattanan nan nundinom mang an geyt i diyen boble. Ya nan guwalya ya immeh nan nundotal an atop dadiyen duwan binattun alad diyen boble ta e mummangmangmang ya tinigona han tagun muntinnagtag an mangali. ²⁵ Ta muntukuk hinan patul an pun'ibaganah diyen

tinigona. Ya alyon David di, Wa'e ta oha ya maphod di iyalinan ipa'innila.

Ya hidin mun'ihaggon hidiyen tagu ²⁶ ya mi-nangmang bon nan guwalya di ohan tagun muntinnagtag an mangali. Ot alyona boh nan patul di, Umman tuwe boy ohan tagtagtagona.

Ya alyon bon nan patul di, Alina man ya maphod damdama boy ipa'innilana.

²⁷ Ya alyon nan guwalya di, Ot teen ay hanan hi Ahimaas an imbabalen Sadok nan namangulu te hay panagtagna.

Ya alyon David di, Hi Ahimaas ya maphod an tagu ot maphod boy ipa'innilanan ha"on.

²⁸ Ta hidin hiyah dimmatong hi Ahimaas ya muntukuk hinan patul an alyonay, Nangabak ta'u apu patul. Ot munyu"ung hi hinangngab David ot alyonay, Madayaw hi Apu Dios an unudon ta'un tinanud Israel te impa'abakna nadan tatagu an mi'buhul i he"a.

²⁹ Ya alyon nan patul di, On mataguh Absalom?

Ya alyon Ahimaas di, Hidin intudaa' i Joab an umalihtu ya tinigo' an ma'amu"amung nadan tatagu mu agge' innilay gapuna.

³⁰ Ot pa'ohnongon ni' David hinan pangngelna ot umohnong hi Ahimaas.

³¹ Ta dimmatong hidiyen baal an i Kus ya alyona boy, Hanat maphod hi em pangngolan apu patul hinan na'at. Te hi Apu Dios ya inihwang da'a hi ad uwanin algo hinadan mi'buhul i he"a.

³² Ya alyon bon nan patul i hiyay, On mataguh Absalom?

Ya alyon nan baal di, Hanat hay ma'at hinadan binuhulmu ya an namin nadan mangat hi adi

maphod i he"a ya umatda i diyen mangilog an lala'i. ³³ Ya innilan mon nan patul nan na'at hinan imbabalena ta nunhigla an minomnoman ta mangeh nan kuwartu hinan baktun nan bi-nattun alad an mungkoga an alyonay, Anakkaya an imbabale'! Udu'dul di ha"on di nate ta bokon he"a an imbabale' Absalom.

19

Hay Na'at Hidin Nagibbuh An Nunggugubatda

¹ Nipa'innila i Joab an nunnaud an umukayungan nan patul an kogakogaanah Absalom. ² Ya hidin dingngol nadan tindalu an nunnaud di umukayungan nan patul i diyen na'at hinan imbabalena ya na'aan di amlongdah nan nangabakanda i diyen algo. ³ Ta namaag-got dindinnonganda ot mibangngaddah ad Mahanaim hi bairda ot adida mumpatpatigo ta ayda na"abak hi gubat. ⁴ Yaden hi David ya aganah kogakoga an hinophopanay angahna on pun'olotnan pun'ibagay ngadan imbabalenan hi Absalom an alyonay, Mahmo"an imbabale, Absalom.

⁵ Ta nahnan hi Joab ot umeh nan kuwartun awadan David ot alyonan hiyay, Ad uwanin algo ya binain da'mi an titindalum an nangihwang i da'yu hinadan imbabalem ya nadan ahawam ya ta'on on nadan imbilangmuh ahawam. ⁶ Undan ongal di naminhodmuh nadan humihiwon he"a mu hay naminhodmuh nadan mangihakit i he"a? Hinaen inatmu ya impatigom di adim pangibilang hinadan tindalum ya nadan opisyalda. Onha da'mi nin di nate ta hi Absalom di matagu

ot wanin an ma'amlong'a. ⁷ Ot eka ta em ihaphapitan nadan tindalum. Te adim'e ya ibaga' tee an hi ad uwanin hilong ya mumpapange amin namin ta ma'id ha ohah mabati. Ot undan mahan adi nunhiglah naen ma'at hi nitaguwam. ⁸ Ta immeh David ot e umbun hinan way geyt diyen boble. Ta hidin dingngol nadan tataguna an wahdi nan patul an inumbun hinan way geyt diyen boble ot eda ma'amung hi awadana.

Hay Numbangngadan David Hi Ad Jerusalem

Mu nadan udum an tinanud Israel an niyunud i Absalom ya binumtikda ot mumpanganamutda. ⁹ Ya an naminda ya munhahapitda an alyonday, Hi David an patul ta'uy nangihwang i dita'uh nadan i Pilistia ya nadan udum an binuhul ta'u. Mu gapu i Absalom ya binumtik ta tinaynana tun boble. ¹⁰ Mu teen nateh gubat hi Absalom an pinili ta'un patul ot undan adi mabalin an ibangngad ta'uh David an patul ta'u tuwali?

¹¹ Ya dingngol David hidiye ot ituda'nay e mangibagah nadan padin da Sadok i Abiatar ta eda ibagah nadan mangipangpanguluh nadan tinanud Judah ta alyondan diday, Alyon nan patul di, Tanganu on da'yuy ma'udin munnom-nom an mangipabangngad i ha'on hinan nun-hituwa? ¹² Nomnomonyun ohay tinanud di nalpuwan ta'u. Ya tanganu on da'yuy ma'udin mangipabangngad i ha'on an mumpatul? ¹³ Ot ibagana i dida ta eda alyon i Amasa di, Alyon nan patul i he"a di, He"a ya waday nunhinagiyanta. Ot dusaona' i Apu Dios hi'on bokon he"a di

mun'ap'apuh nadan opisyal di tindalu ta mi-hukkat'a i Joab.

¹⁴ Ya an namin nadan tinanud Judah ya nun'oh'ohhada ot ituda'day e mangipa'innilah nan patul ya nadan nun'ibbana ta umanamutdah ad Jerusalem.

¹⁵ Ya hidin umanamutanda an wadada moh nan wangwang an nungngadan hi Jordan ya na'amung nadan tinanud Judah hi ad Gilgal ta eda damuwon dida ya binoddanganda didan umagwat hinan wangwang. ¹⁶ Ya hi Simey an i Bahurim an imbabalen Gera an nalpuh nan tinanud Benjamin ya inawigingna damdaman ni'yen dida an e nanamu hinan patul hinan wangwang. ¹⁷ Ya hay nun'ibbana ya umeh hinlibun (1,000) nalpuh nan tinanud Benjamin. Ya ta'on on hi Siba an baal ni' din hi Saul ya nadan himpulut liman (15) imbabalenan linala'i ya nadan baintin (20) baalna ya ni'yedan e nanamu hinan patul. ¹⁸ Ta immedah nan agwatton ot eda bumoddang an mangi'agwat hinadan pamilyan nan patul ya inatdan namin nan pohdon nan patul an ipa'at i dida.

Hay Nangipatigan David Hi Ulena I Simey

Hidin e umagwat nan patul hinan wangwang an nungngadan hi Jordan ya immeh Simey an imbabalen Gera ot e munyu"ung hi hinanggabna. ¹⁹ Ot alyonay, Hanat pakawanona' hinan numbahula' i he"ah din nanaynanyuh ad Jerusalem. Ta adim bahan nomnomnomon hidiyen inat'un he"a. ²⁰ Abuluto' an numbahula' i he"a ta hiya nan ha"on di namanguluh nadan

tinanud Joseph an immalin e manamu i he"a apu patul.

²¹ Mu himmapit hi Abisay an imbabalen Seruyah ot alyonay, Lebbengnan mipapate'a te inidutam nan pinto' Apu Dios an patul.

²² Mu alyon David di, Nunhigla ayu mo ahan an imbabalen Seruyah. Undan adiyu nomnomon nan numbanggada' an patul di tinanud Israel hi ad uwanin algo? Ta ma"id ha mipapateh ad uwani. ²³ Ot alyon nan patul i Simey di, Ha"on tee di mangibaga an adi'a mipapate.

Hay Nangipatigan David Hi Ulena I Mepiboset

²⁴ Hi Mepiboset an apapun Saul ya ni'ye damdama an e nanamuh nan patul. Mu nihipun hidin nakak da David hi ad Jerusalem ya aggena impapto' di adolna an ag'aggena inulahan di hukina ya aggena linaba'an di lubungna ya ta'on on nan balbasna ya aggena inupuhan. ²⁵ Ta hidin immalin nalpuh ad Jerusalem ta ena damuwon nan patul ya alyon nan patul i hiyay, Tanganu on'a agge ni'yali i ha"on Mepiboset?

²⁶ Ya alyon Mepiboset di, Inlayahana' hinar baal'u an gapu ta napilaya'. Inali' ahan i hiyay idadaana nan dongki an itakkaya' ta mi'yaliya' mu aggena inat nan imbaga'. ²⁷ Onnot on nan bokon immannung di imbagana i he"a an alyonay adi' pohdon an mi'yali. Mu he"a ya umat'ah nan anghel Apu Dios i ha"on. Ot atom nan innilam an maphod. ²⁸ Te unhaot lebbengna tuwalin impapate da'min namin an pamilyan ama an ta'on on ha"on. Mu onnot on inidduma'

i he"a hinadan panganom hi baleyu. Ot undan nganne nan e' ibaga i he"a?

²⁹ Ya alyon David di, Adi mahapul an adukkay-ontay punhapitantah nan inomnomam. Ot hay ninomnom'u ya godwonyu i Siba nadan lutan indat'un hiya.

³⁰ Mu alyon Mepiboset di, Ta'omman attog ya indatmun namin i Siba mu ta athitu tee an numbanggad'a an mapmaphod.

³¹ Ya immali damdamah Barsillay an i Gilead an nalpuh ad Rogelim ot e midamuh nan patul ya inibbaana dida an umagwat hinan wangwang an nungngadan hi Jordan. ³² Hi Barsillay ya amamma mo an nawaluy (80) tawona. Ya hiya ya kakaddangyanan an tagu ya ongal di imboddangnah nan patul an umat hi nangidatanah makan i didah din awahdidah ad Mahanaim. ³³ Ta hidin eda umagwat hinan wangwang ya alyon David i hiyay, Mi'yali'an ha"on hi ad Jerusalem ta ha"on di mangipapto' i he"a.

³⁴ Mu alyon Barsillay di, Ta'omman on adiya' mi'yali te amammaa' mo damdama. ³⁵ Te nawalu (80) mo tayyay tawon'u ya higana' mo nadan pun'am'amlongan. Ya ta'on on nadan makan ya ma'inum ya ma'id mo ha tamtamna i ha"on. Ya ta'on on nan e pundongolan hi mun'aphod an kanta ya adi' mo hanguton dadiye. Mun'idduma' mannot hi punligatam. ³⁶ Ot adi mahapul an atom di athidin ha"on. Hay pohdo' ya mi'yagwata' i he"ah tun wangwang ³⁷ ya ahiya' numbanggad hi boblemi ta hidiy ataya' ta milubu'a' hinan nilubu'an di a'ammod'u. Mu wahtu tun imbabale' an hi Kimham an hiyay

pi'yaliyom ta hiyay pangatam hinan maphod an atommot i ha'on.

³⁸ Ya alyon nan patul di, Maphod ta mi'yalih Kimham i ha'on ta nan pohdom an pangipapto"un hiya di hiyay ato'. Ya ta'on damdama on he"a ya ato' nan pohdom an ato' i he"a.

³⁹ Ot umagwatdan namin hinan wangwang ot mun'awwalan da Barsillay hinan patul ot ahi umanamut hi Barsillay.

Hay Nunhahannuwan Nadan I Israel Ya I Judah

⁴⁰ Ta in'uyugdah Kimham hi immagwatanda ot umedah ad Gilgal. Ya an namin nadan tindaluh ad Judah ya hay godwan nadan ibbadan tindaluh ad Israel ya inibbaanda nan patul an immagwat.

⁴¹ Ya hidin immanamut nan patul ya wa'e on wadaday immalin i Israel on alyonday, Tanganu on nadan ibbamin i Judah di namangulu an immalin nangiyagwat i he"a ya nadan pamilyam ya i'ibbam hinan wangwang? ⁴² On alyon nadan i Judah di, Manu'e ya nihaggon di nitulanganmih tun patul. Ya tanganu on ayu bumungot i nae te undan waha indatna i da'mih bino'lami? Ya agge ami attog numbagah anonmih nan patul.

⁴³ Ya alyon nadan i Israel di, Umman himpulu (10) amin tinanud hinan pumpatulan David. Ta hiya nan unhaot lebbengnan da'miy e mangi'uyug hinan patul. Ya undan aggeyu innilan da'miy namangulu an nunnomnom an pumbangngadon ta'u nan patul?

Ya adida idinong an humanahannu ta lo'tat mahan ya abubungot di aton nadan i Judah an humapit.

20

Hay Agge Nangabulutan Seba I David Hi Patul

¹ Wada han i Gilgal an mabambannungot an hay ngadana ya hi Seba an imbabalen Bikri hinan tinanud Benjamin an impagangohna nan tangguyub ot tumkuk an alyonay, Da'yun i'iba' an tinanud Israel.* Way ohaot attog on immanamut te undan ngame paman tuwaly niyatan ta'u i David an imbabalen Jesse? ² Ya inyunnud nadan i Israel ot mi'yedah nan imbabalen Bikri an hi Seba. Mu nadan tinanud Judah an ni'yagwat i David hinan wangwang an nungngadan hi Jordan ya innaynayundan ni'ye i David ta ingganah ad Jerusalem.

³ Ya hidin dimmatong hi David hinan palasyu hi ad Jerusalem ya ena inhiwwe nadan himpulan (10) baalnan imbilangnah ahawana i han ohan bale. Dadiye nadan tinaynana ta diday nangipapto' hinan palasyu. Ot ipaguwalyana nan balen niha"adanda ya indatnay mahapulda mu adina ilo' dida ta ayda attog nabalalu ta hidiy immo'ohnonganda ta ingganah natayanda.

Hay Namatayan Joab I Amasa

* **20:1** 20:1 Hi Seba ya imbilangnah tinanud Israel nadan nunhituh nangappit hi huddo'na an tinanud Israel an gapu ta himpuly tinanud di wadahdi ya duwa ya abuh hinan tinanud Israel an wadah nangappit hi muyyadna an alyonday hi ad Judah.

⁴ Impa'ayag David hi Amasa ot alyonan hiyay, Eka ayagan an namin nadan tindalun tinanud Judah ya inamungmu didahtu hi ohhandi. ⁵ Ot makak hi Amasa mu nala"uy tuluy algo an hidiye nan imbagan nan patul an a'amunganda ya agge numbanggad. ⁶ Ot ipa'ayag mon David hi Abisay ot alyonay, Mundadaan'a ta ipangulum nadan tindalu' ta eyu unudon hi Seba te alina ya iyal'alanay pama"ihna i dita'u mu hi Absalom. Te indani ya binumtik i ha boblen nahamad di aladna ya naligat hi e paniliwan i hiya.

⁷ Ya ta'on on hi Joab ya nadan guwalyan nan patul an i Keret ya i Pelet ya an namin nadan tindalun nan patul ya impangulum Abisay dida ta eda unudon da Seba. ⁸ Ya hidin dimmatongdah nan ongal an batuh ad Gibeon ya nundadamudan da Amasa. Ya hi Joab an nunlubung hi lubung di tindalu ya wahdiy inhikotnan hinalung an nagah nan lutah din ena dinamuh Amasa. ⁹ Ot alyonan Amasa di, Ma"amlonga' an nanigon he"a ibba'. Ot inayunan idon di winawwan an ta'lenah balbas Amasa ta pun'apnganan hiya. ¹⁰ Mu hi Amasa ya aggena tinigo nan hinalung an inodnan Joab hinan ohan ta'lena. Ta initwik Joab hidiyeh putun Amasa ot bumudduy putunah nan luta. Ot inayunan mate an ta'on hi aggena impidwan initwik.

Ot taynan da Joab an hinagi i Abisay hi Amasa hidih nan natayana ot eda pudugon hi Seba. ¹¹ Ya nan ohah nadan tindalun nun'ibban Joab ya timma'dog hinan way adol Amasa ot alyonay, Nadan naminhod i David ya hi Joab ya ma'ayu ta mitnud ta'un Joab.

¹² Ta niwagillang nan adol Amasa an mun'ayuh di dalanah nan gawwan di kalata. Ya hidin tinigon diyen tindalu an a'am'amungan nadan tatagun mala"uh ot guyudonah nan panggelna ot hophopanah luput. ¹³ Ta hidin na'aan nan adol Amasa hinan kalata ya mun'itnudda mohpe nadan tatagu i Joab an e mangunud i Seba.

¹⁴ Mu hi Seba ya immeh nadan boblen di tinanud Israel ta ingganah ad Abel-Bet-Maakah. Ya an namin an tinanud Bikri ya na'amungda ot mitnuddan hiya. ¹⁵ Ya hidin dingngol nadan tatagun Joab an wahdi da Seba hi ad Abel-Bet-Maakah ot eda li"ubon hidiyen boble. Ta nuntababda nan way binattun alad ta pumputukandan mama"ih i diyen alad.

Hay Nangihwangan Han Babai Hi Bobleda

¹⁶ Wada han nanomnoman an babain tinumkuk an alyonay, Ibagayu i Joab ta umalihtu ta waday ibaga' i hiya. ¹⁷ Ta hidin immeh Joab ya alyon diyen babai di, On he"ah Joab?

Ya alyon Joab di, O ha"on.

Ya alyon bon nan babai di, Donglom tun ibaga'.

Ya alyon Joab di, O agam.

¹⁸ Ya alyon nan babai di, Handidan a'ammod hidin kanaman ya alyonday, Wada'ey adiyu pun'u'unnudanan ya imme ayuh ad Abel ta eyu donglon di itugundahdi. Ta athidiy ungganda aton an mangipanuh hi ma'ma'at. ¹⁹ Te hituwen boblemi ahan di malinggop ya da'mi ahan di na'na'unnud an tinanud Israel. Ya tanganu onyu pohdon an dadagon tun boblen indat Apu Dios?

²⁰ Ya alyon Joab di, Bokon attog athinay ni-nomnommi. ²¹ Te hay emi tigon ya hi Seba an imbabalen Bikri an niha"ad hinan nun'abillid an boblen di tinanud Epraim te hiyay nangipanguluh nadan nungngoheh nan patul ta'u an hi David. Hay pohdo' ya iyaliyuh naen tagu i da'mi ta umaan amihtu.

Ya alyon nan babai di, Haddonnyu ta ibkahmiy ulunan da'yuhna hi bahhel nan alad. ²² Ot umeh diyen babai ot ena ibagah nadan tatagu ta putulonday ulun Seba. Ot ibkahdah bahhel nan alad hi awadan da Joab.

Ot ipagangoh Joab nan tangguyub ta panginilaan nadan tatagun umanamutda mo. Ot mumbanggad piboh Joab hi awadan nan patul hi ad Jerusalem.

Nadan Opisyal Di Tindalun David

²³ Hay nabaktun opisyal nadan tindalun di tinanud Israel ya hi Joab. Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada di ap'apun nadan i Krete ya i Pelet an guwalyan nan patul. ²⁴ Ya hi Adoniram di ap'apun nadan manigoh nan mumpuntamu ya hi Jehosapat an imbabalen Ahilud di mi'hapit hinan patul ya mangipa'innilah nadan tataguh nan pohdona an ma'at. ²⁵ Ya hi Seba di sekretali.† Ya da Sadok i Abiatar di nabaktun padida. ²⁶ Ya hi Ira an tinanud Jair di oha bon padin David.

21

Hay Natayan Nadan Tinanud Saul

† **20:25** 20:25 Hinan 8:17 ya hi Serayah di sekretali.

¹ Hidin numpatulan David ya wada han natun-tunud an tuluy tawon an bitil. Ta nundasadasal hi David i Apu Dios ya timbal Apu Dios an alyonay, Manu'e hi waday bitil ya gapuh nan inat din hi Saul ya nadan tinanudna te impapatena nadan i Gibeon. ² Dadiyen i Gibeon ya bokon tinanud Israel mu dida nadan nabatin tinanud Amor an nangibagaan nadan tinanud Israel hi ihwangda dida. Mu hidin hi Saul di patul ya enaot ipapatey dakol i dida an gapu ta bokonda ibban tinanud Israel.

Ta impa'ayag David nadan i Gibeon ³ ot alyonan diday, Nganney pohdonyuh ato' i da'yu ta linglingonyu nadan numbahulanmin da'yu ta alina ni' ya pumhod di punnomnomyun da'min tatagun Apu Dios.

⁴ Ya alyonday, Nan hakit di nomnommi i Saul onu nadan tinanudana ya adi mahukkatan hi pihhu onu balitu'. Ya adi mabalin an iballohmih nan emi pamatayan hi kumpulna i da'yun tinanud Israel.

Ot alyon David di, Ot nganne moy pohdonyuh ato'?

⁵ Ya alyonday, Hituwen hi Saul an namateh nadan ibbami ya nunnomnom an ma'idon da'mih tun bobleyun tinanud Israel ⁶ ta hiya nan pohdonmin iyukodmun da'miy pitun linala'in tinanudna ta emi patayon hinan pundayawan i Apu Dios hi ad Gibeah an boblen din hi Saul an pinto' Apu Dios.

Ot abuluton David dadiyen imbagada.

⁷ Mu gapuh din nunsapataan da David i Jonathan ya aggena initbal an pi'patedah Mepi-

boset an imbabalen Jonathan. ⁸ Ta hay initbal David ya nadan duwan linala'in imbabalen da Saul i Rispah an imbabalen Aya an da Armoni ya nan oha bon hi Mepiboset. Ya inyabulutna bo nadan liman linala'in imbabalen da Merab i Adriel. Hi Merab ya imbabalen Saul ya hi Adriel e ya imbabalen Barsillay an i Meholah. ⁹ Ta inyukodna didah nadan i Gibeon ot eda patayon didan namin hinan nabillid an pundayawan i Apu Dios hidin hiyah nihipun di ahigapas di barley.

¹⁰ Ya hi Rispah an hi inan da Armoni i Mepiboset ya ena inyallung han langgut hinan uhhun nan batu ta punhidumana an mangadug hi adol nadan nate. Ta nihipun hidin hiyah ahigapas ta ingganah din inhipunan umudan ya inadugana didah nan mahdom ya nan mapatal ta adi anon di hamuti ya nadan mungkaddapan hinan luta di adol dadiyen nate.

¹¹ Ta hidin dingngol David hidiyen inat Rispah an baal an nibilang hi ahawan Saul ¹² ya nipanomnom i hiya din natayan da Saul an hin'ama i Jonathan. Te hidin namatayan nadan i Pilistia i dida hinan billid an nungngadan hi Gilboa ya eda intattayun didah ad Bet-San an unggan a'amungan di tatagu. Ot umeda nadan i Jabes an wah ad Gilead ot eda ibtik nan adol da Saul i Jonathan hinan nangitattayunanda ot iyanamutda.

¹³ Ta hiya nan e impa'alan David nadan ba'ag da Saul i Jonathan. Ot eda pi'yala nadan adol dadiyen pitun tinanud Saul. ¹⁴ Ot ena ipilubu' dadiyen tunggal hinan lubu' din hi aman Saul an

hi Kis hi ad Selah an ohan boblen nadan tinanud Benjamin. Ot atondan namin nan imbagan nan patul i dida hi atonda. Ta hidin nalpah an inatdahdi ya dingngol mohpen Apu Dios nan dasal nadan tatagu ta napogpog nan bitil.

Hay Nangihwangan Abisay I David

¹⁵ Indani ya ginubat bon nadan i Pilistia nadan tinanud Israel. Ya hi David di nangipanguluh nadan tindaluna ot eda mi'gubat ta inggana ot ma"ableh David. ¹⁶ Ta hi Ishi-Benob an tinanud Rapa* ya enaot patayon hi David. Ta inodnana nan gombang an pahulna an hay damotna ya umeh tulu ta han godway kilu. Ya inhikotna nan pa"apyan ispadana. ¹⁷ Mu immalih Abisay an imbabalen Seruyah an bimmoddang ot patayonah diyen i Pilistia. Ta nihipun i diye ya imbagadan David ta adi mo mi'mi'yen e mi'gubat. Te adida pohdon an mama"idanda an tinanud Israel hi patul te athidi'ey ma'at ya paddungnay madop nan dilagda an tinanud Israel.

Hay Nangabakan Da David Hinadan I Pilistia

¹⁸ Indani ya wada boy e ni'gubatan nadan tinanud Israel hinadan i Pilistia hi ad Gob. Ta hidiy namatayan nan i Husa an hi Sibbekay i Sap an ohah nadan tinanud Rapa. Hi Sibbekay ya ohah nadan tindalun di tinanud Israel.

¹⁹ Ya i han oha bon ni'gubatan nadan tinanud Israel hinadan i Pilistia hi ad Gob ya pinaten Elhanan an imbabalen Jair an i Bethlehem nan

* **21:16** 21:16 Hanadan tinanud Rapa ya dida nadan o"ongal an tatagu.

i Gat an hi Goliat† an hay pa'on di pahulna ya umat hinan ulluwan di pun'ablan di inongalna.

²⁰ Ya hidin wada boy gubat hi ad Gat ya wada han ongnga'ongngal an tagun tinanud Rapa an hinonnom di gamat di ta'lana ya hukina ta baintit opat (24) an namin di gamatna. ²¹ Mu hidin inangitna nadan tinanud Israel ya immeh Jonathan an imbabalen Simea an hi ibban David ot patayona.

²² Ta danaen opat an tinanud Rapa hi ad Gat ya pinaten da David hinadan tindaluna.

22

Hay Kantan David Hidin Nangabakanda (Psalm 18:1-15)

¹ Hituwey ingkantan David an gapuh nangi-hwai'hwangan Apu Dios i hiya hinadan binuhulna an ta'on on hidin e pamatayannot Saul i hiya ² an alyonay,

Hi Apu Dios di nahamad hi mangipapto' i ha'on te hiya ya paddungnay doplah an ihi"uga'.

³ Ya paddungna boy hapiyo onu nahamad an binattun alad an manandi i ha'on.

Te ongal di abalinanan mangihwang i ha'on hinadan mun'abubungot an tatagu.

Te paddungna nimpey doplah an nahamad hi ihi"ugan.

⁴ Ya hidin numpaboddanga' i hiya ya inihwanga' hinadan binuhul'u.

Ta hiya nan hiyay nahamad hi dayawo'.

† **21:19** 21:19 Hi 1 Chronicles 20:5 ya hay nibaga ya hi ibban Goliat nan pinaten Elhanan.

- 5 Te handi'e ya aya' tuntundon hi ate ta hay punli'na' ya aya' iyanud hi mabikah an liting.
- 6 Ya paddungna boy nahuluwa' ta ma'id ha bahhonan mateya'.
- 7 Ya hidin nunhiglan maligatana' ot mumpahmo'a' i Apu Dios an wah ad abunyan ya dinggolnay dasal'u.
- 8 Ta gapuh bungotna hinadan binuhul'u ya impa'alyogna tun luta ta ta'on on hi ad lagud ya niwagot.
- 9 Ya paddungnay manawwang hi olongnay ahuk ya manawwang hi to'onay bala ya mundalang an apuy.
- 10 Ot iluwatnah ad lagud ot duma"ul an ing-goppa'nah uhhun nadan himmilong an bugut.
- 11 Ot milugan hinan muntayyapan an kerubim an pun'iyen di dibdib.
- 12 Ya nili'mut i hiya nan himmilong an bugut ta umat i ha nahyong an udan.
- 13 Ya ma'binnang hi awadana ta kumilakilat.
- 14 Ya himmapit nan na'abbaktun Dios an paddungnay kidul di hapitna.
- 15 Ot ipa'alina'y kilat an ay papan di pana ta pamaag bo aya ya ahibubuttikan nadan mi'buhul i hiya.
- 16 Ya gapuh bungotna ya minaganana nan bay-bay ta pamaag ya ma'attigo nadan dopona ya nabudhan nan gopnad tun luta.

- 17 Ya hidih nan awadanah ad abunyan ya pad-
dungnay nunyu"ung ot guyudona' hinan
dallom di liting ot ipada"ala'.
- 18 Ta inihwanga' i hiyah nadan binuhul'u an
mun'abibikah ya mun'abubungot an adi'
abalinan an abakon.
- 19 Ya impadihda bo udot hidin nunhiglay punli-
gata' di eda panadagan i ha"on.
Mu maphod ta inihwanga' i Apu Dios.
- 20 Ya manu'e hi inihwanga' ya umipa'amlong i
hiya nadan maphod an pangat'u.
- 21 Ta athidiy inat Apu Dios i ha"on te innilana
nan nipto' an pangat'u.
- 22 Te inun'unud'u nadan tuguna an ma"id ha
inat'u hi adi maphod ya agge' inwalong an
mangun'unud i hiya an Dios.
- 23 Te hanadan tugunay minonomnom i ha"on an
ma"id ha imbahho' i dadiye.
- 24 Ya ma"id ha e' numbahulan i hiya.
- 25 Ta binanoddangana' i hiya te innilana nimpen
ma"id ha bahul'u ya maphod di pangat'u.
- 26 Te he"a Apu Dios ya ipapto'mu nadan
na'na'unnud i he"a.
Ya maphod boy atom hinadan maphod di pan-
gatda.
- 27 Ya ipatigom di amaphodmuh nadan nipto' di
pangatda.
Mu dusaom nadan adi maphod di pangatda.
- 28 Ya boddangam nadan mumpada"ul mu
hanada'en nabaktuy panigodah adolda ya
ipada"ulmu dida.

- 29 He"a Apu Dios di paddungnay dilag an mamatal hinadan paddungnay munhihillong hitun nitaguwa'.
- 30 Ya hi'on he"ay bumoddang i ha"on ya abalina' an abakon nadan mangubat i ha"on.
Ya abalina' bon hogpon di bobleda an ta'on on binattuy aladda.
- 31 Hi Apu Dios ya nipto' di pangatna ya immanung nadan hapitna.
Ya hiyay paddungnay hapiyon nadan mihi"ug i hiya.
- 32 Te hiya ya abuh di Ap'apu. Ya hiya ya ammuna nan paddungnay doplah nimpe an ihi"ugan.
- 33 Ya hiya nan Dios an mangdat hi abalina' ta maphod di pangat'u.
- 34 Ya hiyay mangipa'awiging i ha"on ta umat hi pamtik di ulhay pamtik'u.
Ta ta'on on hinadan nun'atagen billid ya abalina' an bumtik hidi ta mihwanga'.
- 35 Ya intudduwana' boh ato' an mi'gubat ta ta'on on hanan gombang an pana* ya abalina' an paudon.
- 36 He"a Apu Dios di paddungnay hapiyo' an nangihwang i ha"on.
Ta gapuh boddangmu ya nundongola'.
- 37 Ya gapu boh boddangmu ya binumtika' an ma"id ha nangakhup i ha"on hinadan binuhul'u.
- 38 Ta ha"on di namudupudug i dida ta ingganaot patayo' didan namin.

* **22:35** 22:35 Nan pana ya hidiye nan bokang an usalondan e mi'gubat.

- 39 Ta ma'id ha atondan mangiballoh te numpate' dida.
- 40 Athidiy na'at te he"ay nangdat hi abalina' an mi'gubat ta inabak'u nadan binuhul'u.
- 41 Ta impabtikmu dadiyen binuhul'u mu numpudug'u damdama dida ot pumpate' dida.
- 42 Ta mumpahpahmo'da an mumpaboddang mu ma'id ha mamoddang i dida.
- Ya ta'on on he"a an Dios ya aggem binoddangan dida.
- 43 Ta numpate' nimpe dida an paddungnay nuntultula' dida ta ingganaot mumbalindah hupu' ot pun'igatin'u ta numbalindah pito' hinan kalata.
- 44 Ta inihwanga' i he"a Apu Dios hinadan mumpungngohe an tinanud Israel.
- Ot pumbalinona' hi ap'apun di dakol an tatagu an ta'on on hanadan agge nangin'innila i ha"on an wah udum hi boble ya munhilbidan ha"on.
- 45 Te takutana' hi tataguh udum an boble ta hiya nan un'unudonday ibaga'.
- 46 Ta munggayonggongda an humawwang hinadan nun'ahamad an nipa"ayanda.
- 47 Ot madayaw hi Apu Dios an wadawadah inggana an hiya nan paddungnay doplah an ihi"ugan.
- Ta hiya nan dayawo' te hiyay mangih'ihwang i ha"on.
- 48 Ya hiyay nangita'dog i ha"on ta inabak'u nadan binuhul'u ot pumbalinona' nimpe hi ap'apu hi abobboble.
- 49 Ta inihwanga' nimpe i hiya hinadan binuhul'u.

Ot boddangana' ta inabak'u dadiyen
mun'abubungot an tatagu.

⁵⁰ Ta hiya nan ikankanta' di pundayaw'un he"a
Apu Dios an ta'on on idanan bobley
awada'.

⁵¹ Ya nanongnan idatmuy abalina' an pinto'mu
hi patul ta nangaba'abaka' hi gubat.

Ya munnananong nan ulem i ha"on an hi David
ya hinadan tanuda'.

23

Hay Ma'udin Hinapit David

¹ Hi David an imbalen Jesse ya maphod di
pungkantanah nadan tinanud Israel ya hiyay
pinto' nan na'abbaktun Ap'apu an dayawon di
tinanud Israel ot pumbalinonah nabaktun patul.
Ya hay ma'udin hinapit David ya alyonay, ² Nan
Espiritun Apu Dios ya ha"on di punhapitonan
mangibaga hinan ibagana. ³ Hiya an Dios an
unudon ta'un tinanud Israel an mi'alig hi doplah
an nahamad an ihi"ugan ya alyona i ha"on di,
Na'en patul an ha"on di un'unudona ya nipto' di
pangatna te takutana' i hiya. ⁴ Ta nan athidi an
patul ya umat hinan potang hinan mawi"it an
ma"id ha bugutna. Ya umat boh nan naptangan
an holo' hinan hiyah inugona nan udan.

⁵ Ya athidi boy ma'at hinadan tanuda' te
hiyay inalin Apu Dios an adi maluman nan
ninomnomnan ma'at. Ta nanongnan ihwanga'
i hiya ya ipa'annungnan namin nadan pohdo' an
ma'at. ⁶ Mu nadan tatagun adida takutan hi Apu
Dios ya umatdah nan pagat an mitopalda te adi

mabalin hi akupon. ⁷ Ya nan e manapa i dadiyen pagat ya mahapulnay gumo' ta pun'amungna ya pinu'ulana ta maghobda.

Nadan Nun'atutulid An Tindalun David

⁸ Datuwey ngadan nadan nun'atutulid an tindalun David. Hay oha i dida ya hi Joseb-Bassebet an i Takemon an hiyay ap'apun nadan udum an opisyal di tindalun David. Te han namingham an ni'gubatana ya pinatenay waluy gahut (800) an binuhulda hinan pahulna.

⁹ Ya hay mi'adwa i hiya ya hi Eleasar an imbalen Doday an holag Ahoh. Ya hiyay nun'ibban David hidin eda inangit nadan na'amung an mi'gubat an i Pilistia. Ot bumtikda nadan ibbada an tinanud Israel. ¹⁰ Mu hi Eleasar ya immohnong ot ilaputnan mi'gubat hinadan i Pilistia ta ingganaot umodhol di ta'lena hi binlana ta adi miwala'an nan ispada an inodnana. Mu hi Apu Dios di bimmoddang ta nunhiglay nangabakanda i diyen algo. Ot mumbangngadda mohpe nadan ibbanan tinanud Israel ta eda pun'ala nadan almas nadan nun'a'ate.

¹¹ Ya hay mi'atlu an na'atullid an tindalu ya hi Sammah an imbabalen Agee an i Harar. Te i han namingham an na'amung nadan i Pilistia i han natanoman hi bi'ni hi ad Lehi ya timmakutda nadan tinanud Israel ot bumtikda. ¹² Mu hi Sammah ya immohnong hi gawwan diyen natanoman ot ilaputna an mi'gubat ta ingganaot abakona nadan i Pilistia an gapuh boddang Apu Dios.

¹³ Ya wada han ahigapas ya immeday tuluh nadan tulumpulu (30) an opisyal di tindaluh nan

lingab hi ad Adullam an awadan David. Yaden nadan i Pilistia ya nungkampudah nan nundotal an nungngadan hi Repaim. ¹⁴ Ya i diye ya wadah David hinan nahamad di hawana mu nadan udum an tindalun di i Pilistia ya nungkampudah ad Bethlehem. ¹⁵ Ya nonomnomon David hi ad Bethlehem ta alinah on munhapihhapit hi adolna an alyonay, Onhandi anu ta waha e mangalah liting an malpuh nan bubun hinan way hawwangan hi ad Bethlehem ta inumo'. ¹⁶ Ya dingngol nan tulun nun'atutulid an tindalu ot ituliddan umeh nan nungkampuwan nadan i Pilistia hi ad Bethlehem ot eda humagub hinan bubun hidi ot iyeda i David. Mu aggena ininum te onaot ingkuyag ta indawatna i Apu Dios ¹⁷ an alyonay, Adi mahan mabalin an e' inumon hituwe. Te hituwen liting ya paddungnay dalam datuwen linala'i an nangitulid an e himmagub an ta'on on atatakut.

Ta athidiy a'at danaen tulun natulid an linala'i.

¹⁸ Ya hay nangipangpanguluh nadan tulumpulun (30) nun'atutulid an tindalu ya hi Abisay an hi ibban Joab an imbabalen Seruyah. Hiya ya nundongol boy a'atna an umat hinan tulun nun'atutulid an tindalu te pinatenay tuluy gahut (300) an binuhulda hinan pahulna. ¹⁹ Ta hiyay numbalinanah ap'apun nadan tulumpulun (30) nun'atutulid an ta'on on agge niddum hinadan tulun nundongol an nun'atutulid.

²⁰ Ya hi Benayah an imbabalen Jehoyada an i Kabseel ya na'tullid bo an mi'gubat. Ta dakol di ginubatna an umat hi namatayanah nan duwa an tindalun di i Moab an ongal di abalinanda an

mi'gubat. Ya han hin'algo an nunhiglay dalallu ya imme i han bitu ot patayona han layon. ²¹ Ot patayona bo han mahinadol an i Egypt an ta'on on hidiyen i Egypt ya pingngolnay pahulna mu hi Benayah ya ammuna han pang'ul an almasna mu pinlohna nan pahul diyen i Egypt ot hiyay pamatena i hiya. ²² Ta datuwen inat Benayah an imbabalen Jehoyada di mangipatigoh tulidna ta nundongol an umat damdamah nan tulun na'tullid an tindalu. ²³ Ya nundongol nimpe an umat i dadiyen tumpulun nun'atutulid an titindalu mu agge niddum hinan tulun na'tullid. Ya hiyay pinto' David hi ap'apun nadan guwalyana.

²⁴ Ta nadan tindalun nibilang hinadan tumpululu (30) ya hi Asahel an hi ibban Joab ya hi Elhanan an imbabalen Dodo an i Bethlehem ²⁵ ya da Sammah i Elika an i Harod ²⁶ ya hi Heles an i Palti ya hi Ira an imbabalen Ikkes hi ad Tekoa ²⁷ ya hi Abieser an i Anatot ya hi Mebunnay an i Husah ²⁸ ya hi Salmon an i Ahoh ya hi Maharay an i Netopa ²⁹ ya nan oha bo an i Netopa an hi Heled an imbabalen Baanah ya hi Ittay an imbabalen Ribay an i Gibeah an tinanud Benjamin ³⁰ ya hi Benayah an i Piraton ya hi Hiday an numbobleh nan nundotal an nihaggon hinan billid an nungngadan hi Gaas ³¹ ya hi Abi-Albon an i Arbah ya hi Asmabet an i Bahurim ³² ya hi Eliahba an i Saalbon ya nadan imbabalen Jasen ya hi Jonathan ³³ an imbabalen Sammah an i Harar ya hi Ahiam an imbabalen Salar an oha bon i Harar ³⁴ ya hi Elipelet an imbabalen Ahasbay an i Maakah ya hi Eliam an imbabalen Ahitopel an i Giloh ³⁵ ya hi Hesro an

i Karmel ya hi Paaray an i Arbi ³⁶ ya hi Igal an imbabalen Nathan an i Sobah ya hi Bani an tinanud Gad ³⁷ ya hi Selek an tinanud Ammon ya hi Naharay an i Beerot an mangmangdon hi almas Joab an imbabalen Seruyah ³⁸ ya da Ira i Gareb an i Itri ³⁹ ya hi Uriah an tinanud Hit.

Ta an namin nadan nun'atutulid an titindalu ya tulumpulut pituy (37) bilangda.

24

Hay Nangibagaan David Ta Bilangonda Nadan Mabalin An Muntindalu

¹ Wada boy bimmungotan Apu Dios hinadan tinanud Israel ot ipanomnomna i David ta ena ipabilang an namin nadan tataguh ad Israel ya hi ad Judah. ² Ot alyon nan patul i Joab ya nadan udum an opisyal di tindalu ta eda bilangan an namin nadan mabalin an e mi'gubat an tinanud Israel an ihipundah nan boblen di tinanud Dan ta ingganah ad Beerseba te pinhodnan innilaon di bilangda.

³ Mu alyon Joab di, Hanat hi Apu Dios an dayawom ya udmata nadan tindalu ta'u hi mahuluk hi mumpihinggahut. Ya hanat tigom di ipa'annungana. Mu tanganu ahan on gahin onmu ipabilang dida?

⁴ Mu ipapilit nan patul an ipa'at nan pohdona i da Joab ya nadan ibbana an opisyal di tindalu. Ot makakda moh awadan nan patul ot eda bilangan nadan mabalin an e mi'gubat an tinanud Israel.

⁵ Ta inagwatda nan wangwang an nungngadan hi Jordan ot mungkampudah nangappit hi muyyad nan nah'ung an boble hi ad Aroer. Ta inhipundahdin mumbilang ta ingganaot opngondan namin nadan bobleh ad Gad ot ahida inayun an umeh ad Jaser. ⁶ Ot umeda bo hi ad Gilead ya hinan boble hi ad Kades an nunhituwan nadan tinanud Hit. Ot umeda boh nadan boblen nadan tinanud Dan ot i'wadah nan nihaggon hi ad Sidon ⁷ ta immedah ad Tyre an binattuy aladna. Ot umeda boh nadan boblen di tinanud Hib ya hinadan udum an boblen di tinanud Kanaan. Ta hininapdan namin ta ingganah ad Beerseba hinan negeb* hi ad Judah. ⁸ Ta hay eda numbilang hinadan numboblaysan di ibbadan tinanud Israel ya hiyam di bulan ta han baintiy (20) algo. Ot mumbanggaddah ad Jerusalem. ⁹ Ot ipa'innilan Joab hinan patul di bilang nadan linala'in mabalin an e mi'gubat an waluy gahut di libuy (800,000) i Israel ya limay gahut di libuy (500,000) i Judah.

Hay Nundusaan Apu Dios I David

¹⁰ Ya hidin nalpah an binilangda nadan mabalin an e mi'gubat ya nunhiglan minomnoman hi David ot alyona i Apu Dios di, Ongal tayyay numbahula' i he"a Apu Dios ituwen e' inat. Hanat pakawanona' bahan Apu Dios ituwen numbahula' an baalmu. Te innila' an adi ahan maphod hituwen inat'u.

¹¹ Ya nabiggat i diye an agge ni' bimmangon hi David ya alyon Apu Dios hinan propeta an

* **24:7** 24:7 Nan negeb ya hidiye nan mun'ohab an luta.

uggan manugun i David an hi Gad di, ¹² Ume'a i David ya imbagam an tuluy pumpiliyanah nan pundusa' ta nan piliyona ya hiyay ato'.

¹³ Ot umeh Gad hi awadan David ot alyonay, Hay inalin Apu Dios ya mumpili'a hi'on nganney pohdom hi pundusana i da'yu. Hi'on pohdom nan tuluy tawon an waday bitil onu tuluy bulan an e da'yu pudupudugon hinadan binuhulyu onu tuluy algo an wada han nunhiglan dogoh ta dakol di mate. Ot nomnomnomom hi'on nganney piliyom ta hiyay ibaga' hinan nannag i ha'on.

¹⁴ Ya alyon David di, Minomnomana' ahan i nae. Mu udu'dul attog on hi Apu Dios di ukod an mundusa i da'mi te ongal di homo'na ta bokon hay tatagu di mamate i da'mi.

¹⁵ Ta impa'alín Apu Dios han nunhiglan dogoh i dida an tinanud Israel i diyen nabiggat ta ingganah nan inalina an pangidinongana. Ya hay bilang di nate an tatagu an mihipun hi ad Dan ta ingganah ad Beerseba ya napituy libu (70,000).

¹⁶ Ya hidin imme nan anghel hi ad Jerusalem ta ena patayon nadan tataguhdi ya minomnoman hi Apu Dios ot alyonah nan anghel an mamaten dida di, Ammuna mo ya indinongmun mamateh nadan tatagu.

Ya i diye ya wada nan anghel hinan pun'ilikan Araunah an tinanud Jebus.

¹⁷ Ta hidin tinigon David nan anghel an namateh nadan tatagu ot alyonan Apu Dios di, Inoy an ha'on peman eh'a teey ud bahul ituwen na'at an bokon tun tatagu. Te dida ya umatdah nan

kalnero. Ot hanat ha'on ya nan pamilya' di dusaom.

*Hay Nangiyammaan David Hinan Pun'onngan
I Apu Dios*

¹⁸ Ta immeh Gad ot ena alyon i David di, Ume'ah nan pun'ilikan nan i Jebus an hi Araunah ta em iyamma ha pangidawatan hi mi'nong i Apu Dios hidi. ¹⁹ Ot umeh David an inunudna nan imbagan Gad te hidiyey pohdon Apu Dios hi atona. ²⁰ Ya hidin minangmang Araunah da David ya nadan baalna ot ena damuwon dida ot mundu'un an nida'om di angahnah nan luta hi punlispitunah nan patul. ²¹ Ot alyonay, Apu patul tanganu on ayu udot immalihtu?

Ya alyon David di, Immali ami ta gattangonmi tun pun'ilikam ta iyamma' hitu ha punggobhan hi mi'nong i Apu Dios ta wan duminong hituwen atatakut an dogoh di tatagu.

²² Ya alyon Araunah i David di, Namaag ya inalam ya indawatmu nan pohdom an i'nong i Apu Dios ot wahnaday baka an mabalin an maghob an mi'nong. Ya wahnada bo nan kayiw nan pun'ilikan ya nadan panakul ta panungu. ²³ An namin datuwe apu patul ya idat'u i he'a. Ot hanat abuluton Apu Dios an dayawon ta'u nan i'nongmun hiya.

²⁴ Mu alyon nan patul di, Mahapul an bayada' te adi' pohdon an idawat ha maghob an mi'nong i Apu Dios an agge' nunligatan.

Ot bayadanah diye an pun'ilikan ya nadan baka hi nabongley (50) silber[†] an pihhu. ²⁵ Ot ipiyamman David han punggobhan hi mi'nong i Apu Dios ot i'nongna nadan maghob an mi'nong ya nadan mi'nong hi pi'hayyupan i Apu Dios. Ya dingngol mohpen Apu Dios nan dasal David ot padinongona nan anghel an mamateh nadan tinanud Israel.

[†] **24:24** 24:24 Nan nabongley (50) silber ya onom di gahut (600) an balitu' hinan 1 Chronicles 21:25.

Nan Hapit Apu Dios
Ifugao, Amganad: Nan Hapit Apu Dios Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ifugao, Amganad

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8a82f002-75c6-5d1c-87e7-2ca29bd67aec